

Βρυξέλλες, 7 Νοεμβρίου 2025
(OR. en)

10527/1/25
REV 1

Διοργανικός φάκελος:
2025/0177 (COD)

SIMPL 58
ANTICI 66
INDEF 63
MAP 21
CSC 309
ENV 568
COMPET 583
ENT 107
MI 423
CHIMIE 54
CODEC 853
EDA

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: COM(2025) 823 final/2

Θέμα: Πρόταση
ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/43/EK και 2009/81/EK όσον
αφορά την απλούστευση των ενδοενωσιακών μεταφορών προϊόντων
συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας και την απλούστευση των
προμηθειών στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2025) 823 final/2.

σνημμ.: COM(2025) 823 final/2

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 17.6.2025
COM(2025) 823 final/2

2025/0177 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/43/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ όσον αφορά την απλούστευση των ενδοενωσιακών μεταφορών προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας και την απλούστευση των προμηθειών στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας

{SWD(2025) 820 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία ανέδειξε την ανάγκη για ενίσχυση της ενωσιακής αγοράς αμυντικών προϊόντων, η οποία θα είναι σε θέση να υποστηρίξει την αμυντική ετοιμότητα των κρατών μελών έναντι αναδυόμενων απειλών κατά της ασφάλειας. Η συνεχιζόμενη σύγκρουση έχει αποκαλύψει τα τρωτά σημεία του ευρωπαϊκού αμυντικού τοπίου, τονίζοντας τη σημασία ανάπτυξης μιας συνεκτικής και ανθεκτικής αμυντικής βιομηχανικής βάσης. Η εύρυθμη λειτουργία της ευρωπαϊκής αμυντικής αγοράς είναι απαραίτητη για να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη έχουν πρόσβαση στις αμυντικές δυνατότητες, στις αμυντικές τεχνολογίες και στα αμυντικά προϊόντα που είναι αναγκαία για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των τρεχουσών και μελλοντικών προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας.

Το μεταβαλλόμενο γεωπολιτικό τοπίο έχει σημαντικό αντίκτυπο στην ευρωπαϊκή αμυντική αγορά, προκαλώντας διαταραχές στις αλυσίδες εφοδιασμού, αυξημένη ζήτηση για αμυντικά προϊόντα και αυξανόμενη ανάγκη για διαλειτουργικές και καινοτόμες λύσεις. Ωστόσο, η υφιστάμενη νομοθεσία που επηρεάζει την ευρωπαϊκή αμυντική αγορά δεν είναι πλήρως προσαρμοσμένη στις τρέχουσες προκλήσεις, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η ικανότητα των κρατών μελών να αντιδρούν γρήγορα και αποτελεσματικά σε αναδυόμενες απειλές.

Προκειμένου να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις, η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να λάβει μέτρα για την ενίσχυση της αγοράς αμυντικών προϊόντων σε επίπεδο ΕΕ, προάγοντας την ανάπτυξη μιας πιο ολοκληρωμένης και ανταγωνιστικής αμυντικής βιομηχανικής βάσης. Με τη δημιουργία ισχυρότερης και ανθεκτικότερης ευρωπαϊκής αμυντικής αγοράς, η Ένωση μπορεί να στηρίξει την αμυντική ετοιμότητα των κρατών μελών, να προωθήσει την ευρωπαϊκή στρατηγική αυτονομία και να συμβάλει στη διαμόρφωση σταθερότερου και ασφαλέστερου ευρωπαϊκού περιβάλλοντος ασφάλειας.

Όπως τονίζεται στην κοινή Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030¹, η «*ανασυγκρότηση της ευρωπαϊκής άμυνας απαιτεί, ως σημείο εκκίνησης, μαζικές επενδύσεις για παρατεταμένη περίοδο. Πρέπει μαζί να επιταχύνουμε τις εργασίες σε όλους τους άξονες για να ενισχύσουμε επειγόντως την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα, ώστε να διασφαλιστεί ότι η Ευρώπη θα έχει ισχυρή και επαρκή ευρωπαϊκή αμυντική θέση το αργότερο έως το 2030*». Επιπλέον, «*με βάση τις προβλέψεις για σταδιακή απορρόφηση των μέσων που προτείνονται στο πλαίσιο του σχεδίου ReArm Europe / Readiness 2030, οι επενδύσεις στον τομέα της άμυνας θα μπορούσαν να ανέλθουν σε τουλάχιστον 800 δισ. EUR κατά την επόμενη τετραετία*».

Για την ανασυγκρότηση της ευρωπαϊκής άμυνας θα χρειαστούν τεράστιες επενδύσεις για μεγάλο χρονικό διάστημα, τόσο δημόσιες όσο και ιδιωτικές. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, και σε συνέχεια του αιτήματος του Συμβουλίου προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για επιτάχυνση των εργασιών σε όλους τους άξονες ώστε να ενισχυθεί με καθοριστικό τρόπο η ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030, στόχος της παρούσας πρότασης είναι να καταστήσει το ενωσιακό νομοθετικό πλαίσιο ευνοϊκό για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στον

¹ Κοινή Λευκή Βίβλος για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030: JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025.

τομέα της αμυντικής ετοιμότητας και να συμβάλει στη συνολική ενίσχυση της αμυντικής ετοιμότητας σε επίπεδο που θα επιτρέπει την αξιόπιστη αποτροπή κάθε κινδύνου ένοπλης επίθεσης.

Σκοπός της πρότασης είναι να αντιμετωπιστεί το γεγονός ότι υπάρχει επείγουσα ανάγκη κάλυψης των σημαντικών επενδυτικών κενών στον τομέα της άμυνας που συσσωρεύθηκαν τις τελευταίες δεκαετίες, ευθυγραμμίζοντας καλύτερα το κανονιστικό πλαίσιο με τις ιδιαίτερες προσπάθειες που απαιτούνται σε αυτόν τον τομέα. Ειδικότερα, με την παρούσα πρόταση η Επιτροπή υποβάλλει προτάσεις απλούστευσης για την άρση των κανονιστικών φραγμών, τη διευκόλυνση και επιτάχυνση των αμυντικών προμηθειών και των ενδοενοσησιακών μεταφορών προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας, καθώς και τη διευκόλυνση της ευρωπαϊκής αμυντικής ετοιμότητας και της δημιουργίας βιομηχανικής βάσης.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Σκοπός της πρότασης είναι η προσαρμογή των διατάξεων που διέπουν την αμυντική αγορά σε επίπεδο ΕΕ στο υφιστάμενο σενάριο ασφάλειας, με την εισαγωγή στοχευμένων προσαρμογών με τις οποίες απλουστεύονται οι διοικητικές διαδικασίες, μειώνεται η γραφειοκρατία και προβλέπονται πιο ευέλικτες λύσεις. Η πρόταση, μέσω του εξορθολογισμού των διαδικασιών και της μείωσης των γραφειοκρατικών εμποδίων, επιδιώκει τη δημιουργία μιας ευρωπαϊκής αμυντικής αγοράς πιο ευέλικτης και ικανής να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις, η οποία θα είναι καλύτερα εφοδιασμένη για να στηρίζει τις προσπάθειες των κρατών μελών για επίτευξη αμυντικής ετοιμότητας και να προωθή την ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής και καινοτόμου ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας. Η πρόταση ακολουθεί το όραμα και τους στόχους που ορίζονται στην κοινή λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030 και αποσκοπεί στη διευκόλυνση της εφαρμογής του σχεδίου ReArm Europe – Readiness 2030. Περιλαμβάνει επίσης διατάξεις που αποσκοπούν στην καλύτερη ευθυγράμμιση του κανονισμού της ΕΕ για τις προμήθειες και τις μεταφορές στον τομέα της άμυνας με τις ανάγκες υλοποίησης των αμυντικών βιομηχανικών προγραμμάτων της ΕΕ, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας (EDF).

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Τα προτεινόμενα μέτρα για την ενίσχυση της αμυντικής αγοράς της ΕΕ έχουν σχεδιαστεί για να αξιοποιήσουν και να συμπληρώσουν τις υφιστάμενες διατάξεις πολιτικής, με στόχο την ενίσχυση των αμυντικών δυνατοτήτων της Ευρώπης και τη στήριξη της αμυντικής ετοιμότητας των κρατών μελών. Οι προσαρμογές που εισάγονται με τα εν λόγω μέτρα περιορίζονται σε ό,τι είναι αναγκαίο ώστε να διασφαλιστεί ότι τα κράτη μέλη είναι σε θέση να επιτύχουν το απαιτούμενο επίπεδο αμυντικής ετοιμότητας στο εγγύς μέλλον και ότι είναι ικανά να ανταποκριθούν στο εξελισσόμενο τοπίο της ασφάλειας και στην ανάγκη αποτροπής των αναδυόμενων απειλών.

Η πρόταση αποτελεί μέρος δέσμης μέτρων που πρέπει να επεκταθούν στον τομέα της άμυνας, και ειδικότερα στην εξυπηρέτηση σκοπών αμυντικής ετοιμότητας, συμπεριλαμβανομένων της αμυντικής παραγωγής και της αλυσίδας εφοδιασμού, αποτυπώνουν δηλαδή διατάξεις από τις οποίες επωφελούνται επί του παρόντος άλλοι τομείς. Σκοπός της πρότασης είναι να υλοποιηθεί η δέσμευση της Επιτροπής περί: 1) ενίσχυσης των αμυντικών δυνατοτήτων της Ευρώπης ως απάντηση στις ανησυχίες για ρωσική επίθεση και 2) ανάπτυξης της αμυντικής βιομηχανίας της ΕΕ και πρόσκλησης για μαζικές μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε αμυντικές δυνατότητες, με σκοπό την αποτροπή απειλών μέσω απλούστευσης της διαδικασίας για την αντιμετώπιση του διοικητικού φόρτου και τη μείωση της γραφειοκρατίας.

Στο πλαίσιο του προγράμματος βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT), η Επιτροπή διασφαλίζει ότι η νομοθεσία της είναι κατάλληλη για τον επιδιωκόμενο σκοπό, στοχεύει στις ανάγκες των ενδιαφερόμενων μερών και ελαχιστοποιεί τον φόρτο, επιτυγχάνοντας παράλληλα τους στόχους της. Συνεπώς, η παρούσα πρόταση αποτελεί μέρος του προγράμματος REFIT, βάσει του οποίου μειώνεται ο περιττός φόρτος για τον τομέα της άμυνας, καθώς ευθυγραμμίζεται με τους κανόνες που ισχύουν επί του παρόντος για τις διάφορες διαδικασίες και τα διάφορα συστήματα.

Η παρούσα πρόταση επικεντρώνεται στην αμυντική ετοιμότητα που είναι αναγκαία δεδομένης της πραγματικής κατάστασης, καθιστώντας την επίτευξη των στόχων των νομοθετικών πράξεων αποδοτικότερη και λιγότερο επαχθή για τις εταιρείες και τις δημόσιες αρχές.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η πρόταση τροποποιεί υφιστάμενες οδηγίες. Ως εκ τούτου, η νομική βάση της πρότασης είναι ίδια με τη νομική βάση των τροποποιούμενων οδηγιών, και συγκεκριμένα το άρθρο 53 παράγραφος 2, το άρθρο 62 και το άρθρο 114 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ). Το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ αποτελεί γενική νομική βάση που αποσκοπεί στην εγκαθίδρυση ή τη διασφάλιση της λειτουργίας της ενιαίας αγοράς. Στον βαθμό που η παρούσα οδηγία τροποποιεί την οδηγία 2009/43/EK², η κατάλληλη νομική βάση, όσον αφορά τις εν λόγω τροποποιήσεις, είναι το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ. Στον βαθμό που η παρούσα οδηγία τροποποιεί την οδηγία 2009/81/EK³ η κατάλληλη νομική βάση, όσον αφορά τις εν λόγω τροποποιήσεις, είναι το άρθρο 53 παράγραφος 2, το άρθρο 62 και το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ.

Όλες οι νομοθετικές πράξεις που επηρεάζονται από την παρούσα πρόταση περιέχουν παρόμοιες διατάξεις που αποσκοπούν στη μείωση του φόρτου για τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία ή στην παροχή βοήθειας για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που τους επιβάλλονται μέσω των σχετικών πράξεων, με στόχο να καταστεί η εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας ευκολότερη και λιγότερο επαχθής. Προκειμένου να επεκταθεί αυτή η αναλογικότητα στον διοικητικό φόρτο, κρίνεται αναγκαίο να επεκταθούν οι διατάξεις στην αμυντική αγορά σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να υποστηριχθεί η αμυντική ετοιμότητα των κρατών μελών και να προωθηθεί η ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής και καινοτόμου ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Η πρόταση αποσκοπεί στην τροποποίηση της νομοθεσίας της ΕΕ που αφορά άμεσα την αμυντική αγορά σε επίπεδο ΕΕ. Δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί το ίδιο σε επίπεδο κρατών μελών, λαμβανομένης ιδίως υπόψη της ανάγκης διασφάλισης εναρμονισμένης προσέγγισης

² Οδηγία 2009/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).

³ Οδηγία 2009/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/EK και 2004/18/EK (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

σε όλα τα κράτη μέλη, η οποία είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική απλούστευση των διαδικασιών.

- **Αναλογικότητα**

Στο πλαίσιο των τροποποιήσεων των οδηγιών 2009/81/EK και 2009/43/EK, η πρόταση αποσκοπεί στην απλούστευση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου και στην κωδικοποίηση ορισμένων στοιχείων της νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις που έχουν καθιερωθεί στη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τα μέτρα δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία όρια για την επίτευξη των στόχων αυτών.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Όλες οι οδηγίες στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης είναι νομοθετικές πράξεις που έχουν εναρμονιστεί με τους κανόνες της ΕΕ. Οι εν λόγω νομοθετικές πράξεις περιέχουν διατάξεις που λαμβάνουν υπόψη την κατάσταση και τις αυξανόμενες ανάγκες του τομέα της άμυνας και διασφαλίζουν ότι, στο πλαίσιο των απαιτήσεων, αποφεύγεται η επιβολή περιττού φόρτου στις διαδικασίες αμυντικής ετοιμότητας, παραγωγής και αλυσίδας εφοδιασμού. Απώτερος στόχος της παρούσας πρότασης είναι να καταστεί η εν λόγω νομοθεσία ευκολότερη και λιγότερο επαχθής.

Ως εκ τούτου, για λόγους αποδοτικότητας, η καταλληλότερη λύση φαίνεται να είναι η διατύπωση κοινής πρότασης για τις διάφορες σχετικές διατάξεις που ισχύουν στον τομέα της άμυνας με τη μορφή της πρότασης Omnibus για την αμυντική ετοιμότητα. Ειδικότερα, η επιλογή της οδηγίας για την παρούσα πρόταση δικαιολογείται από την ανάγκη χρήσης της ίδιας νομικής πράξης με τις νομικές πράξεις που πρέπει να τροποποιηθούν.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Α.α.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η διαδικασία διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη ήταν πλήρης· περιλάμβανε δημόσια έρευνα που ήταν ανοικτή έως τις 22 Απριλίου 2025, καθώς και σειρά στοχευμένων συσκέψεων με τα κράτη μέλη, με αρμόδιους εκπροσώπους επιχειρήσεων από την Ένωση και με άλλα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη. Μέσω αυτής της διαδικασίας διαβούλευσης, σε συνδυασμό με την πείρα που έχει αποκτήσει η Επιτροπή από την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, εντοπίστηκαν βασικά εμπόδια και προκλήσεις εντός του κανονιστικού περιβάλλοντος της ΕΕ. Με βάση τα πολύτιμα στοιχεία που ελήφθησαν και την εμπειρογνωσία της Επιτροπής, οι προτάσεις που περιγράφονται στην παρούσα οδηγία αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αυτών των βασικών ζητημάτων και στη συνολική βελτίωση της αποτελεσματικότητας του κανονιστικού πλαισίου της ΕΕ.

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Τα προτεινόμενα μέτρα προσδιορίστηκαν έπειτα από διαδικασία εσωτερικού ελέγχου της υφιστάμενης νομοθεσίας και με βάση την εμπειρία από την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Δεδομένου ότι πρόκειται για ένα βήμα στη διαδικασία συνεχούς αξιολόγησης

των αναγκών για αμυντικές δυνατότητες ετοιμότητας που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία, ο έλεγχος του φόρτου αυτού και του αντικτύπου του στα ενδιαφερόμενα μέρη θα συνεχιστεί.

Εκτίμηση επιπτώσεων

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 20ής Μαρτίου 2025, κάλεσε την Επιτροπή, αφενός, να επιταχύνει τις «εργασίες σε όλους τους άξονες προκειμένου να ενισχυθεί αποφασιστικά η αμυντική ετοιμότητα της Ευρώπης εντός της προσεχούς πενταετίας» και, αφετέρου, να δώσει γρήγορα συνέχεια με περαιτέρω πρωτοβουλίες απλούστευσης για την ασφάλεια και την άμυνα. Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της πρότασης, η οποία αποσκοπεί στη στήριξη της ταχείας προσαρμογής της ευρωπαϊκής αμυντικής βιομηχανίας στο νέο γεωπολιτικό περιβάλλον και στην παροχή βοήθειας σε χώρα που βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση από τις αρχές του 2023, δεν κατέστη δυνατή η διενέργεια εκτίμησης των επιπτώσεων εντός του διαθέσιμου χρονικού πλαισίου για την υποβολή πρότασης Omnibus για την αμυντική ετοιμότητα. Εντός 3 μηνών από την έγκριση της παρούσας πρότασης, η Επιτροπή θα υποβάλει έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της για να παρουσιάσει την αιτιολόγηση αυτής της νομοθετικής δράσης και να εξηγήσει την καταλληλότητά της για την επίτευξη των καθορισμένων στόχων πολιτικής σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Η πρόταση αφορά περιορισμένες και στοχευμένες αλλαγές της νομοθεσίας. Οι εν λόγω αλλαγές βασίζονται στην εμπειρία από την εφαρμογή της νομοθεσίας. Οι αλλαγές δεν έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην πολιτική· απλώς εξασφαλίζουν αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη εφαρμογή. Λόγω του στοχευμένου χαρακτήρα τους και της έλλειψης σχετικών επιλογών πολιτικής, δεν χρειάζεται εκτίμηση επιπτώσεων. Ωστόσο, στη συνημμένη ανακοίνωση εξετάζονται στοιχεία σχετικά με τον αντίκτυπο των εν λόγω μέτρων, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των αποτελεσμάτων δημόσιας έρευνας που πραγματοποίησε η ΕΕ στο συγκεκριμένο πλαίσιο.

• Καταλληλότητα και απλουστεύσεις του κανονιστικού πλαισίου

Πρόκειται για πρόταση REFIT, η οποία αποσκοπεί στην απλούστευση της νομοθεσίας και στη μείωση του φόρτου για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Θεμελιώδη δικαιώματα

A.a.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

A.a.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

A.a.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

A.a.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Για την οδηγία 2009/43/EK

- Οι περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαιρέσεις από την προηγούμενη χορήγηση άδειας για μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας θα επεκταθούν ώστε να συμπεριλαμβάνονται οι μεταφορές που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από αμυντικά βιομηχανικά προγράμματα της ΕΕ, οι μεταφορές που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο διαρθρωμένων διασυνοριακών βιομηχανικών συμπράξεων, οι μεταφορές σε θεσμικά όργανα και οργανισμούς της ΕΕ και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας, καθώς και οι μεταφορές που πραγματοποιούνται σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης που προκύπτει από κρίση.
- Η Επιτροπή θα έχει την εξουσία να καθορίζει ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του πλαισίου μεταφοράς με την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- Η γενική άδεια μεταφοράς θα επεκταθεί ώστε, εκτός από τη μεταφορά σε πιστοποιημένες ευρωπαϊκές επιχειρήσεις του τομέα της άμυνας, να καλύπτει επίσης μεταφορές από πιστοποιημένες οντότητες.
- Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καταστήσουν δυνατή τη θέσπιση γενικών αδειών μεταφοράς πέραν όσων απαριθμούνται στο άρθρο 5 παράγραφος 2.
- Θα θεσπιστούν γενικές άδειες μεταφοράς για βιομηχανικά αμυντικά έργα της ΕΕ, όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας (στο εξής: ΕΤΑ), ώστε να καλυφθούν όλα τα συνδεδεμένα με τον τομέα της άμυνας προϊόντα και όλες οι μεταφορές που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του έργου.
- Τροποποιείται η διάταξη σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται από προμηθευτές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας, ώστε οι προμηθευτές να αποκτήσουν την απαιτούμενη ευελιξία, ενώ παράλληλα διατηρούνται η διαφάνεια και ο έλεγχος.

Για την οδηγία 2009/81/EK

- Τα κατώτατα όρια που προβλέπονται στην οδηγία 2009/81/EK θα αυξηθούν, ώστε τα κράτη μέλη να είναι σε θέση να επικεντρωθούν σε συμβάσεις κρίσιμης σημασίας και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που συνεπάγονται για τον κλάδο οι μικρότερες διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων.
- Βάσει της οδηγίας 2014/24/ΕΕ θεσπίζονται η ανοιχτή διαδικασία και το δυναμικό σύστημα αγορών, με στόχο τη διεύρυνση του φάσματος των διαθέσιμων εργαλείων των κρατών μελών.
- Διαδικασία σύμπραξης καινοτομίας: θα θεσπιστεί μια τροποποιημένη και πιο ευέλικτη διαδικασία σύμπραξης καινοτομίας, βάσει της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, για τη στήριξη της σύναψης δημόσιων συμβάσεων καινοτόμων λύσεων.
- Απλουστευμένη διαδικασία σύναψης δημόσιων συμβάσεων σχετικά με αποτελέσματα ανταγωνιστικών έργων έρευνας και ανάπτυξης που διεξάγονται παράλληλα: θα θεσπιστεί απλουστευμένη διαδικασία για τις δημόσιες συμβάσεις

άμεσης προμήθειας καινοτόμων προϊόντων ή υπηρεσιών που προκύπτουν από ανταγωνιστικά έργα έρευνας και ανάπτυξης που διεξάγονται παράλληλα.

- Θα θεσπιστεί προσωρινή παρέκκλιση με την οποία θα παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα να χρησιμοποιούν τη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση της προκήρυξης διαγωνισμού για τις κοινές προμήθειες, συμπεριλαμβανομένων των τυποποιημένων προμηθειών. Αυτή η δυνατότητα θα παρέχεται σε περίπτωση προμήθειας πανομοιότυπων αμυντικών προϊόντων ή προϊόντων που υπόκεινται μόνο σε ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις, η οποία πραγματοποιείται από τουλάχιστον τρία κράτη μέλη.
- Οι διατάξεις σχετικά με τα κράτη μέλη που συμμετέχουν σε προγράμματα συνεργασίας βάσει έρευνας και ανάπτυξης μετά το τέλος της φάσης έρευνας και ανάπτυξης θα κωδικοποιηθούν στην οδηγία 2009/81/EK.
- Οι κανόνες που διέπουν τις συμφωνίες-πλαίσια για τις δημόσιες συμβάσεις θα αποσαφηνιστούν και η μέγιστη διάρκεια μιας συμφωνίας-πλαισίου θα παραταθεί από 7 σε 10 έτη.
- Θα μειωθούν οι υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις αμυντικές προμήθειες, ώστε να περιοριστεί ο διοικητικός φόρτος για τα κράτη μέλη.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση των οδηγιών 2009/43/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ όσον αφορά την απλούστευση των ενδοενωσιακών μεταφορών προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας και την απλούστευση των προμηθειών στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 53 παράγραφος 2, το άρθρο 62 και το άρθρο 114,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ένωση αντιμετωπίζει σοβαρή και διογκούμενη απειλή, όπως υπογραμμίζεται στη λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030⁴, η οποία συνδέεται ιδίως με την επιστροφή της πλήρους κλίμακας σύγκρουσης στην Ευρώπη. Για την αντιμετώπιση των κλιμακούμενων προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας, είναι επιτακτική ανάγκη να αναλάβει η Ένωση αποφασιστική δράση με σκοπό την ενίσχυση των αμυντικών δυνατοτήτων της. Κρίσιμη πτυχή αυτής της προσπάθειας είναι η ανάγκη να εντατικοποιηθεί η παραγωγική ικανότητα της Ένωσης στον τομέα της άμυνας στο έδαφός της· αυτό θα επιτρέψει στην Ένωση να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις αναδυόμενες απαιτήσεις στον τομέα της ασφάλειας. Πρέπει να ενισχυθεί επείγοντως η ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα, ώστε να διασφαλιστεί ότι η Ένωση θα έχει ισχυρή και επαρκή ευρωπαϊκή αμυντική θέση το αργότερο έως το 2030.
- (2) Για την επίτευξη του στόχου της ενίσχυσης της αμυντικής ετοιμότητας των κρατών μελών και της Ένωσης, η κανονιστική απλούστευση και εναρμόνιση είναι ουσιαστικής σημασίας. Με τον εξορθολογισμό και την ευθυγράμμιση των κανονιστικών πλαισίων, η Ένωση μπορεί να δημιουργήσει ένα ευνοϊκότερο περιβάλλον ώστε οι αμυντικές βιομηχανίες να λειτουργούν, να καινοτομούν και να διαμορφώνουν τις απαραίτητες τεχνολογικές δυνατότητες για τη διασφάλιση της ευρωπαϊκής ετοιμότητας στους τομείς της ασφάλειας και της άμυνας. Στην κοινή λευκή βίβλο για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030⁵ περιγράφονται οι στόχοι για την εν λόγω απλούστευση της νομοθεσίας που έχει αντίκτυπο στην αμυντική ετοιμότητα.

⁴ JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025.

⁵ Κοινή Λευκή Βίβλος για την ευρωπαϊκή αμυντική ετοιμότητα έως το 2030: JOIN(2025) 120 final, 19.3.2025.

- (3) Μεταφορές προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας εντός της Ένωσης υπόκεινται σε προηγούμενη χορήγηση άδειας, μέσω χορήγησης ή δημοσίευσης γενικής, συνολικής ή ατομικής άδειας μεταφοράς από το κράτος μέλος από το έδαφος του οποίου επιθυμεί ο προμηθευτής να μεταφέρει προϊόντα συνδεόμενα με τον τομέα της άμυνας. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν τις μεταφορές προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας από την υποχρέωση προηγούμενης χορήγησης άδειας σε ειδικές περιπτώσεις που απαριθμούνται στην οδηγία 2009/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁶. Λαμβανομένων υπόψη των εξελίξεων στον τομέα της ασφάλειας και της θέσπισης ενωσιακών αμυντικών βιομηχανικών προγραμμάτων, με στόχο ιδίως την ενίσχυση της διασυνοριακής συνεργασίας εντός της Ένωσης, είναι σκόπιμη η επέκταση του καταλόγου των περιπτώσεων στις οποίες τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν μεταφορές από την υποχρέωση προηγούμενης χορήγησης άδειας. Ειδικότερα, η δυνατότητα αυτή θα πρέπει να παρέχεται σε σχέση με μεταφορές που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από ενωσιακά αμυντικά βιομηχανικά προγράμματα, μεταφορές στο πλαίσιο διαρθρωμένων διασυνοριακών βιομηχανικών συμπράξεων, μεταφορές σε θεσμικά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης και στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Άμυνας, μεταφορές σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης που προκύπτει από κρίση, καθώς και μεταφορές που συνδέονται με στρατιωτική και αμυντική βοήθεια που απορρέει από δράσεις της Ένωσης δυνάμει του άρθρου 28 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- (4) Η εύρυθμη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς σε όλα τα κράτη μέλη αποτελεί προϋπόθεση για την οικοδόμηση ενωσιακής αγοράς στον τομέα της άμυνας. Το ταχέως εξελισσόμενο τοπίο στον τομέα της ασφάλειας απαιτεί πρόσθετη ευελιξία που θα επιτρέπει στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να αντιδρούν με στοχευμένο και ευέλικτο τρόπο. Η Επιτροπή θα πρέπει, συνεπώς, να έχει την εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να καθορίζει ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία του πλαισίου μεταφοράς. Με τις εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξεις θα μπορούσε να καθοριστεί μια εναρμονισμένη προσέγγιση για την εφαρμογή του άρθρου 4 παράγραφος 8, για παράδειγμα με τον καθορισμό κατασκευαστικών μερών «ευαίσθητου χαρακτήρα» ή με τη θέσπιση κανόνα de minimis. Επιπλέον, είναι σκόπιμο να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία, είτε κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους είτε με δική της πρωτοβουλία, να προσθέτει νέες περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να θεσπίζουν εξαιρέσεις από την υποχρέωση προηγούμενης χορήγησης άδειας, παρέχοντας κατ' αυτόν τον τρόπο μεγαλύτερη ευελιξία και δυνατότητα για απλουστευμένες και ταχείες ενδοενωσιακές μεταφορές προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας.
- (5) Επιπλέον, για τους ίδιους λόγους με όσους αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 4, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων, σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τον καθορισμό εναρμονισμένων όρων βάσει των οποίων τα κράτη μέλη θα πρέπει να ορίζουν τον τύπο της άδειας μεταφοράς που θα πρέπει να εφαρμόζεται σε

⁶ Οδηγία 2009/43/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας (EE L 146 της 10.6.2009, σ. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj>).

συγκεκριμένα προϊόντα ή κατηγορίες προϊόντων που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας.

- (6) Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του ενδοενοσιακού καθεστώτος μεταφοράς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλοι οι προμηθευτές που επιθυμούν να μεταφέρουν προϊόντα συνδεδεμένα με τον τομέα της άμυνας από τα αντίστοιχα εδάφη τους μπορούν να χρησιμοποιούν γενικές άδειες μεταφοράς ή να υποβάλλουν αίτηση για συνολικές ή ατομικές άδειες μεταφοράς. Τυχόν προϋποθέσεις που ενδέχεται να επιβληθούν από τα κράτη μέλη θα πρέπει να βασίζονται μόνο σε κριτήρια που έχουν άμεση συνάφεια με την ικανότητα των προμηθευτών να τηρούν τη νομοθεσία στο πεδίο του ελέγχου των μεταφορών και των εξαγωγών. Κριτήρια όπως η νομική μορφή ή το νομικό καθεστώς των προμηθευτών δεν μπορούν να αναιρούν τη δυνατότητα ορισμένων κατηγοριών προμηθευτών να χρησιμοποιούν γενικές άδειες μεταφοράς ή να υποβάλλουν αίτηση για συνολικές ή ατομικές άδειες μεταφοράς.
- (7) Για να προωθηθεί η υιοθέτηση της πιστοποίησης από παραλήπτες και να διευκολυνθεί η διασυνοριακή συνεργασία και ο ανοικτός χαρακτήρας των αλυσίδων εφοδιασμού εντός της Ένωσης, είναι σκόπιμη η επέκταση της γενικής άδειας μεταφοράς για μεταφορές σε πιστοποιημένους παραλήπτες, ώστε να καλύπτονται και οι μεταφορές από πιστοποιημένες οντότητες. Οι εν λόγω επιχειρήσεις έχουν επιδείξει ισχυρή ικανότητα συμμόρφωσης με τους κανόνες ελέγχου των μεταφορών και των εξαγωγών και έχουν επίσης επιβαρυνθεί με σημαντικό κόστος πιστοποίησης. Θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να επωφελούνται από απλουστευμένες και λιγότερο επαχθείς δυνατότητες εκτέλεσης ενδοενοσιακών μεταφορών.
- (8) Όπως ορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/43/EK, η εν λόγω οδηγία δεν θίγει τη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών όσον αφορά την πολιτική εξαγωγών προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας.
- (9) Η οδηγία 2009/43/EK προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν γενικές άδειες μεταφοράς διαφορετικές από τις άδειες που απαριθμούνται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας. Ωστόσο, αυτή η δυνατότητα μπορεί να υπονομευτεί από εθνικούς κανόνες που περιορίζουν την ευελιξία και την ικανότητα των εθνικών ελεγκτικών αρχών να αξιοποιούν πλήρως τα μέσα που θεσπίστηκαν με την οδηγία 2009/43/EK. Για παράδειγμα, πρόσθετοι τύποι γενικών αδειών μεταφοράς θα μπορούσαν να αφορούν μεταφορές που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από ενωσιακά αμυντικά βιομηχανικά προγράμματα, ενδοομιλικές μεταφορές ή μεταφορές σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης που προκύπτει από κρίση. Επομένως, είναι σκόπιμο να απαιτείται από τα κράτη μέλη να καταστήσουν δυνατή, στο πλαίσιο της οικείας εθνικής νομοθεσίας, τη θέσπιση γενικών αδειών μεταφοράς διαφορετικών από τις άδειες που απαριθμούνται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/43/EK.
- (10) Η υλοποίηση των ενωσιακών αμυντικών βιομηχανικών προγραμμάτων, όπως το ETA, συχνά παρεμποδίζεται από σημαντικές καθυστερήσεις κατά τη μεταφορά προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας, λόγω των χρονοβόρων και πολύπλοκων διαδικασιών απόκτησης αδειών μεταφοράς που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη. Οι εν λόγω καθυστερήσεις μπορούν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στη συνολική αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των συγκεκριμένων προγραμμάτων και μπορούν να υπονομεύσουν την ικανότητα της Ένωσης και των κρατών μελών της να αναπτύξουν εγκαίρως και με οικονομικά αποδοτικό τρόπο τις αναγκαίες αμυντικές δυνατότητες. Για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος, είναι απαραίτητη η θέσπιση

γενικών αδειών μεταφοράς για τα εν λόγω προγράμματα. Το πεδίο εφαρμογής αυτών των γενικών αδειών μεταφοράς θα πρέπει να καλύπτει όλα τα συνδεδεμένα με τον τομέα της άμυνας προϊόντα τα οποία ορίζονται στο παράρτημα της οδηγίας 2009/43/EK και θα πρέπει επίσης να καλύπτει όλες τις μεταφορές, υλικές ή άυλες, τις οποίες πρέπει να εκτελέσει ο προμηθευτής για την υλοποίηση του έργου. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέπουν ότι οι εν λόγω άδειες θα μπορούσαν να ισχύουν για ολόκληρο τον κύκλο ζωής του προϊόντος που αναπτύσσεται για συγκεκριμένο έργο, συμπεριλαμβανομένων των φάσεων παραγωγής, συντήρησης και αναβάθμισης. Η θέσπιση τέτοιου είδους γενικών αδειών μεταφοράς θα μειώσει τις καθυστερήσεις, θα αυξήσει την αποδοτικότητα και θα διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στα εν λόγω έργα, υποστηρίζοντας κατ' αυτόν τον τρόπο την ανάπτυξη μιας ισχυρής και ανταγωνιστικής ενωσιακής αμυντικής βιομηχανίας. Η ορολογία που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να νοείται ως πανομοιότυπη με την ορολογία που ισχύει για υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης⁷ ενωσιακών αμυντικών προγραμμάτων.

- (11) Επιπλέον, λαμβανομένης υπόψη της τεχνολογικής εξέλιξης, είναι απαραίτητη η προσαρμογή των κανόνων σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχουν οι προμηθευτές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας, δεδομένου ότι οι ισχύουσες διατάξεις ενδέχεται να αποδειχθούν επαχθείς σε περίπτωση άυλης μεταφοράς τεχνολογίας. Είναι σκόπιμο να παρασχεθεί στους προμηθευτές η απαιτούμενη ευελιξία, με παράλληλη διατήρηση της διαφάνειας και του ελέγχου, προκειμένου να διευκολυνθεί η αποδοτική και αποτελεσματική μεταφορά αμυντικών προϊόντων εντός της Ένωσης. Πρέπει να αξιολογείται κατά περίπτωση αν είναι αναγκαία η τροποποίηση της απαίτησης ενημέρωσης όσον αφορά τις άυλες μεταφορές τεχνολογίας. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να εφαρμόζουν τις εν λόγω απαιτήσεις ενημέρωσης μόνο στον βαθμό που η εφαρμογή τους δεν συνεπάγεται υπερβολικά επαχθείς υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων για τους προμηθευτές.
- (12) Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες πρέπει να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου⁸. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα κατά τον ίδιο χρόνο με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (13) Στον βαθμό που η παρούσα οδηγία τροποποιεί την οδηγία 2009/43/EK, η κατάλληλη νομική βάση, όσον αφορά τις εν λόγω τροποποιήσεις, είναι το άρθρο 114 της Συνθήκης.
- (14) Για να αναπτυχθούν οι απαραίτητες δυνατότητες και η στρατιωτική ετοιμότητα για την αξιόπιστη αποτροπή ένοπλων επιθέσεων και τη διασφάλιση του μέλλοντος της

⁷ Το υπόδειγμα συμφωνίας επιχορήγησης του ETA είναι διαθέσιμο στον ιστότοπο της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/edf/agri-contr/mga_edf_v1.0-01052023_en.pdf

⁸ EE L 123 της 12.5.2016, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

Ένωσης, χρειάζεται μαζική αύξηση των ευρωπαϊκών αμυντικών επενδύσεων. Με βάση τις προβλέψεις για σταδιακή απορρόφηση, οι επενδύσεις στον τομέα της άμυνας θα μπορούσαν να ανέλθουν σε τουλάχιστον 800 δισ. EUR κατά την επόμενη τετραετία, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών που θα χρηματοδοτηθούν από τα 150 δισ. EUR του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE), το οποίο θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου⁹. Οι εν λόγω σημαντικές επενδύσεις των κρατών μελών στον τομέα της άμυνας συνεπάγονται τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων ουσιαστικής σημασίας. Επομένως, είναι σκόπιμη η απλούστευση ορισμένων διατάξεων της οδηγίας 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁰, που διέπει την προμήθεια έργων, εμπορευμάτων και υπηρεσιών στον τομέα της άμυνας και σε ευαίσθητους τομείς της ασφάλειας, με παράλληλη διατήρηση της εύρυθμης λειτουργίας της ενωσιακής αγοράς στον τομέα της άμυνας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διαθέτουν τόσο την ευελιξία για ταχεία αναπλήρωση των αποθεμάτων τους όσο και τη δυνατότητα να το πράττουν με βιώσιμο τρόπο, το οποίο μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα με την πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων της εσωτερικής αγοράς. Με τον εξορθολογισμό των κανόνων για τις αμυντικές προμήθειες στην Ένωση, τα κράτη μέλη αναμένεται να διαθέτουν την απαραίτητη ευελιξία ώστε να ανταποκρίνονται στις αναδυόμενες ανάγκες στον τομέα της ασφάλειας, με την παράλληλη προώθηση μιας ανταγωνιστικής και ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής αμυντικής αγοράς που θα υποστηρίξει τις μακροπρόθεσμες αμυντικές δυνατότητές τους.

- (15) Για την επίτευξη αυτού του στόχου, είναι αναγκαίο να αυξηθούν τα κατώτατα όρια για τη σύναψη των συμβάσεων που καλύπτονται από την οδηγία 2009/81/ΕΚ. Με την εν λόγω προσαρμογή τα κράτη μέλη θα έχουν τη δυνατότητα να επικεντρώσουν τους πόρους τους στις πλέον κρίσιμες συμβάσεις, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματικότερη κατανομή των προϋπολογισμών τους για δημόσιες συμβάσεις. Ταυτόχρονα, θα μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που συνεπάγονται για τον κλάδο οι μικρότερες διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, γεγονός που θα συμβάλει στη μείωση της κανονιστικής πολυπλοκότητας και του κόστους που συνδέεται με τις εν λόγω συμβάσεις.
- (16) Επιπλέον, τα κράτη μέλη θα πρέπει να έχουν την ευελιξία να επωφελούνται από όλα τα διαθέσιμα εργαλεία που σχετίζονται με τη διαδικασία δημόσιων συμβάσεων. Προκειμένου να αυξηθούν οι τρόποι με τους οποίους οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μπορούν να διενεργούν διαδικασίες δημόσιων συμβάσεων, θα πρέπει να προστεθεί η δυνατότητα χρήσης της ανοικτής διαδικασίας και του δυναμικού συστήματος αγορών. Οι εν λόγω δύο διαδικασίες βασίζονται στις διαδικασίες που προβλέπονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹.

⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2025, για τη θέσπιση του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) μέσω της Ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Βιομηχανίας (ΕΕ L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

¹⁰ Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).

¹¹ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj>).

- (17) Η Ένωση πρέπει να κινητοποιήσει επειγόντως τη συνολική ικανότητα καινοτομίας της και να επενδύσει σημαντικά ποσά για να ανακτήσει το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα και να αποτρέψει την τεχνολογική της εξάρτηση. Η οδηγία 2009/81/EK θα πρέπει επίσης να προσαρμοστεί για να υποστηριχθούν περισσότερο οι δημόσιες συμβάσεις καινοτομίας, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι σημαντικές επενδύσεις που πραγματοποιούν τα κράτη μέλη για την ενίσχυση της αμυντικής ετοιμότητάς τους είναι ανθεκτικές στις μελλοντικές εξελίξεις και αποφέρουν μακροπρόθεσμα οφέλη. Με τη διευκόλυνση της σύναψης δημόσιων συμβάσεων για καινοτόμες αμυντικές λύσεις, η Ένωση θα μπορούσε να ενθαρρύνει την ανάπτυξη τεχνολογιών και ικανοτήτων αιχμής, μετασχηματίζοντας τελικά την άμυνα μέσω ανατρεπτικής καινοτομίας και ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα και την ανθεκτικότητα των αμυντικών συστημάτων της. Για να υποστηριχθεί περισσότερο η σύναψη δημόσιων συμβάσεων για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτόμες λύσεις, θα πρέπει να προστεθεί στην οδηγία 2014/24/EE μια τροποποιημένη και πιο ευέλικτη διαδικασία σύμπραξης καινοτομίας που βασίζεται στην οδηγία 2009/81/EK. Θα πρέπει επίσης να προστεθεί μια απλουστευμένη διαδικασία για άμεση προμήθεια καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών που προκύπτουν από ανταγωνιστικά έργα έρευνας και ανάπτυξης τα οποία διεξάγονται παράλληλα. Με αυτόν τον τρόπο, τα κράτη μέλη θα παραμείνουν στην πρώτη γραμμή της αμυντικής τεχνολογίας, ενώ παράλληλα θα προωθούνται η συνεργασία και ο ανταγωνισμός μεταξύ των εταιρών της βιομηχανίας. Τα οφέλη αυτής της προσέγγισης περιλαμβάνουν ταχύτερη πρόσβαση σε καινοτόμες λύσεις, μείωση των αναπτυξιακών κινδύνων και αύξηση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας και οδηγούν τελικά στην ενίσχυση των αμυντικών δυνατοτήτων και στην ανάπτυξη μιας πιο ανταγωνιστικής ευρωπαϊκής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας (EBTBA).
- (18) Προκειμένου να δοθεί στα κράτη μέλη η αναγκαία ευελιξία για την αντιμετώπιση των αναδυόμενων προκλήσεων στον τομέα της ασφάλειας, είναι σημαντικό να θεσπιστεί μια χρονικά περιορισμένη δυνατότητα χρήσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού για τις κοινές προμήθειες, συμπεριλαμβανομένων των τυποποιημένων προμηθειών. Η εν λόγω προσωρινή παρέκκλιση θα δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να αποκτήσουν γρήγορα τις αμυντικές δυνατότητες που χρειάζονται, επιτρέποντας παράλληλα έναν βαθμό ευελιξίας στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων και συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στην ταχεία αναπλήρωση των αποθεμάτων τους και στην ενίσχυση της αμυντικής ετοιμότητάς τους. Επιπλέον, η παροχή στα κράτη μέλη της δυνατότητας να προμηθεύονται πανομοιότυπα αμυντικά προϊόντα ή προϊόντα που υπόκεινται σε ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις, συμπεριλαμβανομένης της κοινής συντήρησης, συμβάλλει στην ενίσχυση της διαλειτουργικότητας και της εναλλαξιμότητας του εξοπλισμού των ενόπλων δυνάμεων των κρατών μελών, αυξάνοντας περαιτέρω την αμυντική ετοιμότητα της Ένωσης και βελτιώνοντας την ασφάλεια του εφοδιασμού.
- (19) Υπάρχει ανάγκη για περισσότερες και καλύτερες συνεργατικές επενδύσεις, από την έρευνα έως την ανάπτυξη πολύπλοκων συστημάτων και από την εμπορευματοποίηση έως τις προμήθειες, με σκοπό την ενίσχυση της τεχνολογικής κυριαρχίας της Ένωσης. Οι κοινές προμήθειες από τα κράτη μέλη είναι καίριας σημασίας για τη βελτίωση της αποδοτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της διαλειτουργικότητας των αμυντικών δυνατοτήτων και κατ' αυτόν τον τρόπο συμβάλλουν στην ανάπτυξη ισχυρότερης και πιο συνεκτικής ευρωπαϊκής άμυνας. Με βάση την ανακοίνωση της

Επιτροπής του 2019 σχετικά με κατευθύνσεις για τις συνεργατικές προμήθειες στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας¹², είναι αναγκαίο να θεσπιστούν διατάξεις σχετικά με τη συμμετοχή των κρατών μελών σε προγράμματα συνεργασίας βάσει έρευνας και ανάπτυξης μετά το τέλος της φάσης έρευνας και ανάπτυξης για τις μεταγενέστερες φάσεις του κύκλου ζωής του προϊόντος. Επιπλέον, και για την υποστήριξη των μεταγενέστερων φάσεων του κύκλου ζωής των προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας που χρηματοδοτούνται από την Ένωση, είναι αναγκαίο να διευκρινιστεί ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επωφεληθούν από την εξαίρεση που προβλέπεται για προγράμματα συνεργασίας βάσει έρευνας και ανάπτυξης υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν για έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, όπως το ΕΤΑ. Με αυτόν τον τρόπο παρέχεται η αναγκαία ασφάλεια δικαίου και διασφαλίζεται ότι η ευελιξία που καθίσταται δυνατή μέσω της εξαίρεσης θα συμβάλει στη συνέχιση των έργων του ΕΤΑ σε ένα πλαίσιο συνεργασίας ακόμη και μετά την ολοκλήρωση της φάσης έρευνας και ανάπτυξης. Αποσαφηνίζεται επίσης ότι τα κράτη μέλη που θα συμμετάσχουν μετά τη φάση έρευνας και ανάπτυξης ως πραγματικοί συμμετέχοντες στο πρόγραμμα συνεργασίας θα ωφεληθούν και αυτά από την εξαίρεση.

- (20) Για την περαιτέρω στήριξη των κοινών προμηθειών και για λόγους ασφάλειας δικαίου, είναι αναγκαίο να θεσπιστούν κανόνες στην οδηγία 2009/81/EK σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στις οποίες συμμετέχουν αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς από διαφορετικά κράτη μέλη.
- (21) Προκειμένου να αποκτήσουν τα κράτη μέλη μεγαλύτερη προβλεψιμότητα και σταθερότητα κατά τον σχεδιασμό των αμυντικών προμηθειών τους, είναι αναγκαίο να τροποποιηθούν οι κανόνες που διέπουν τις συμφωνίες-πλαίσια. Ειδικότερα, προκειμένου να αντικατοπτρίζονται οι ιδιαιτερότητες του τομέα της άμυνας, είναι αναγκαία η παράταση της μέγιστης δυνατής διάρκειας των συμφωνιών-πλαισίων σε δέκα έτη, ώστε να έχουν τα κράτη μέλη τη δυνατότητα να δημιουργήσουν πιο μακροπρόθεσμες εταιρικές σχέσεις με τους φορείς της αμυντικής βιομηχανίας και να σχεδιάσουν τις ανάγκες τους για αμυντικές προμήθειες με μεγαλύτερη βεβαιότητα, ενώ παράλληλα διασφαλίζεται ότι οι κανόνες της Ένωσης για τις αμυντικές προμήθειες παραμένουν ευέλικτοι και προσαρμοσμένοι στις ειδικές ανάγκες του τομέα της άμυνας.
- (22) Η οδηγία 2009/81/EK θα πρέπει επίσης να αντικατοπτρίζει τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να ευθυγραμμίζεται με τις διατάξεις της οδηγίας 2014/24/ΕΕ σχετικά με την τροποποίηση των συμβάσεων. Ειδικότερα, στην οδηγία 2009/81/EK οι κανόνες σχετικά με την τροποποίηση της συμφωνίας-πλαisiού θα πρέπει να εφαρμόζονται με τον ίδιο τρόπο όπως εφαρμόζονται στην οδηγία 2014/24/ΕΕ.
- (23) Για να περιοριστεί ο διοικητικός φόρτος για τα κράτη μέλη, θα πρέπει να μειωθούν οι υποχρεώσεις παροχής στατιστικών στοιχείων που σχετίζονται με τις αμυντικές προμήθειες, ώστε να έχουν τη δυνατότητα οι εθνικές αρχές να επικεντρωθούν στην εφαρμογή των αμυντικών πολιτικών τους και στην αποδοτική χρήση των πόρων τους. Στον βαθμό που η παρούσα οδηγία τροποποιεί την οδηγία 2009/81/EK, η κατάλληλη νομική βάση, όσον αφορά τις εν λόγω τροποποιήσεις, είναι το άρθρο 53 παράγραφος 2, το άρθρο 62 και το άρθρο 114 της Συνθήκης.

¹² Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με κατευθύνσεις για τις συνεργατικές προμήθειες στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας (ΕΕ C 157 της 8.5.2019, σ. 1).

- (24) Ως εκ τούτου, οι οδηγίες 2009/43/EK και 2009/81/EK θα πρέπει να τροποποιηθούν αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποίηση της οδηγίας 2009/43/EK

Η οδηγία 2009/43/EK τροποποιείται ως εξής:

- 1) Στο άρθρο 3, προστίθεται το ακόλουθο σημείο 8):

«8) “κρίση”: η κρίση όπως ορίζεται στο άρθρο 1 σημείο 10) της οδηγίας 2009/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*.

*Οδηγία 2009/81/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/EK και 2004/18/EK (EE L 216 της 20.8.2009, σ. 76, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj>).».

- 2) Το άρθρο 4 τροποποιείται ως εξής:

- α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν τις μεταφορές προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας από την υποχρέωση προηγούμενης χορήγησης άδειας που ορίζεται στην εν λόγω παράγραφο, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) ο προμηθευτής ή ο παραλήπτης είναι κυβερνητικό σώμα ή ανήκει στις ένοπλες δυνάμεις·

αα) ο αποδέκτης είναι θεσμικό όργανο της Ένωσης, άλλο όργανο της Ένωσης ή ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Άμυνας·

β) η προμήθεια γίνεται από την Ένωση, το NATO, τον Διεθνή Οργανισμό Ατομικής Ενέργειας (ΔΟΑΕ) ή άλλον διακυβερνητικό οργανισμό για την εκτέλεση των καθηκόντων του·

γ) η μεταφορά είναι αναγκαία για την υλοποίηση προγράμματος εξοπλιστικής συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών·

γα) η μεταφορά είναι αναγκαία για την υλοποίηση έργου που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο ενωσιακού αμυντικού βιομηχανικού προγράμματος·

γβ) η μεταφορά πραγματοποιείται στο πλαίσιο διαρθρωμένης διασυνοριακής βιομηχανικής σύμπραξης·

γγ) η μεταφορά πραγματοποιείται λόγω επείγουσας ανάγκης η οποία προκύπτει από κρίση·

δ) η μεταφορά σχετίζεται με την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας σε περίπτωση καταστροφής ή με δωρεά σε έκτακτη ανάγκη·

δα) η μεταφορά συνδέεται με στρατιωτική και αμυντική βοήθεια που απορρέει από δράσεις της Ένωσης διεξαγόμενες στο πλαίσιο του άρθρου 28 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση όταν το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα, σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση·

ε) η μεταφορά είναι αναγκαία για λόγους επισκευής, συντήρησης, έκθεσης ή επίδειξης ή μετά από αυτές.»

β) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας σύμφωνα με το άρθρο 13α, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, για την τροποποίηση της παραγράφου 2, για να συμπεριλάβει πρόσθετες περιπτώσεις, όταν:

α) η μεταφορά πραγματοποιείται υπό συνθήκες που δεν επηρεάζουν τη δημόσια τάξη ή ασφάλεια·

β) η υποχρέωση προηγούμενης χορήγησης άδειας έχει γίνει ασύμβατη με τις διεθνείς υποχρεώσεις των κρατών μελών μετά την έκδοση της παρούσας οδηγίας·

γ) είναι αναγκαίο για τη διακυβερνητική συνεργασία, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 4·

δ) η μεταφορά είναι αναγκαία για τη διασυνοριακή συνεργασία.»

γ) η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«4. Κάθε κράτος μέλος εξασφαλίζει ότι οι προμηθευτές που επιθυμούν να μεταφέρουν προϊόντα συνδεδεμένα με τον τομέα της άμυνας από τα εδάφη τους μπορούν να χρησιμοποιούν γενικές άδειες μεταφοράς, ή να κάνουν αίτηση για συνολικές ή ατομικές άδειες μεταφοράς σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 7. Δεν επιβάλλονται προϋποθέσεις που θα είχαν ως αποτέλεσμα να εμποδίζονται οι προμηθευτές από τη χρήση γενικών αδειών μεταφοράς ή την υποβολή αίτησης για συνολικές ή ατομικές άδειες μεταφοράς, οι οποίες βασίζονται σε κριτήρια που δεν συνδέονται με την ικανότητά τους να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους στους τομείς της μεταφοράς και του ελέγχου των εξαγωγών.»

δ) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 8α:

«8α. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 13α, κατόπιν αιτήματος κράτους μέλους ή με δική της πρωτοβουλία, για τον καθορισμό εναρμονισμένων απαιτήσεων όσον αφορά την εφαρμογή των παραγράφων 5 και 8 του παρόντος άρθρου.»

3) Το άρθρο 5 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

i) το στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) ο παραλήπτης ή ο προμηθευτής είναι επιχείρηση πιστοποιημένη σύμφωνα με το άρθρο 9.»

ii) προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο ε):

«ε) η δημοσίευση απαιτείται από το άρθρο 5α.»

β) παρεμβάλλονται οι ακόλουθες παράγραφοι 2α και 2β:

«2α. Τα κράτη μέλη προβλέπουν στη νομοθεσία τους τη δυνατότητα θέσπισης γενικών αδειών μεταφοράς διαφορετικών από τις άδειες που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2.

2β. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο

άρθρο 13α, με σκοπό την εναρμόνιση του ελάχιστου πεδίου εφαρμογής των γενικών αδειών μεταφοράς που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2.»

4) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 5α:

«Άρθρο 5α

Άδειες για μεταφορές αναγκαίες για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο ενωσιακών αμυντικών βιομηχανικών προγραμμάτων

1. Τα κράτη μέλη δημοσιεύουν γενικές άδειες μεταφοράς για μεταφορές αναγκαίες για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο ενωσιακού αμυντικού βιομηχανικού προγράμματος. Οι εν λόγω άδειες ισχύουν για όλα τα προϊόντα που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας και καλύπτουν όλες τις μεταφορές που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση του έργου.
2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι το σύστημα χορήγησης αδειών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ισχύει επίσης στις μεταγενέστερες φάσεις του κύκλου ζωής των έργων που πραγματοποιούνται μετά τα στάδια που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο ενωσιακού αμυντικού βιομηχανικού προγράμματος.
3. Τα κράτη μέλη δεν απαιτούν καμία πρόσθετη δέσμευση, όπως έκδοση πιστοποιητικών σχετικά με την τελική χρήση ή επιβολή περιορισμών στην εξαγωγή προϊόντων συνδεδεμένων με τον τομέα της άμυνας, εάν στη συμφωνία χρηματοδότησης ή στη σύμβαση που συνάπτεται στο πλαίσιο ενωσιακού βιομηχανικού προγράμματος περιέχεται δέσμευση ότι τα συνδεδεμένα με τον τομέα της άμυνας προϊόντα που σχετίζονται με την υλοποίηση συγκεκριμένου έργου δεν θα κοινοποιηθούν χωρίς άδεια, παρά μόνο στους συμμετέχοντες στη συμφωνία χρηματοδότησης ή στα μέρη της εν λόγω σύμβασης, στην αρχή χρηματοδότησης ή στην αναθέτουσα αρχή, ή κατά περίπτωση, στην Επιτροπή όταν δεν είναι η χρηματοδοτική ή αναθέτουσα αρχή και στο Ελεγκτικό Συνέδριο, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4.
4. Η συμφωνία ή η σύμβαση χρηματοδότησης μπορεί να καθορίζει τους όρους βάσει των οποίων τα συνδεδεμένα με τον τομέα της άμυνας προϊόντα που σχετίζονται με την υλοποίηση ενός συγκεκριμένου έργου μπορούν να μεταφερθούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο, όταν οι συμμετέχοντες, οι αρχές χρηματοδότησης ή αναθέτουσες αρχές ή, κατά περίπτωση, η Επιτροπή, εφόσον δεν είναι η αρχή χρηματοδότησης ή η αναθέτουσα αρχή, υποχρεούνται εκ του νόμου να το πράξουν.»

5) Στο άρθρο 8 παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 3α:

«3α. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου, ιδίως του άρθρου 8 παράγραφος 3 στοιχεία β) και γ), εφαρμόζονται στις μεταφορές άυλης τεχνολογίας μόνο στον βαθμό που η εφαρμογή τους δεν συνεπάγεται δυσανάλογες υποχρεώσεις αναφοράς για τους προμηθευτές.»

6) Το άρθρο 13α τροποποιείται ως εξής:

α) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 2α:

«2α. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 8α ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από την/τις [ημερομηνία έκδοσης της τροποποιητικής οδηγίας]. Η Επιτροπή καταρτίζει έκθεση σχετικά με την εξουσιοδότηση, το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο προβάλλει αντιρρήσεις το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.»

- β) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «3. Η εξουσιοδότηση που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3, στο άρθρο 4 παράγραφος 8α ή στο άρθρο 13 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή από το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης περατώνει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτή. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.»
- γ) η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:
- «6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3, το άρθρο 4 παράγραφος 8α ή το άρθρο 13 τίθεται σε ισχύ μόνο εφόσον δεν έχει διατυπωθεί αντίρρηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είτε από το Συμβούλιο εντός προθεσμίας τριών μηνών από την ημέρα που η πράξη κοινοποιείται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή εάν, πριν λήξει αυτή η προθεσμία, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν θα προβάλλουν αντιρρήσεις. Η περίοδος αυτή παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.»

Άρθρο 2

Τροποποίηση της οδηγίας 2009/81/EK

Η οδηγία 2009/81/EK τροποποιείται ως εξής:

- 1) Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:
- α) τα σημεία 15) και 16) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:
- «15) “υποψήφιος”: οικονομικός φορέας που έχει ζητήσει να λάβει πρόσκληση συμμετοχής σε διαδικασία κλειστή ή με διαπραγμάτευση, σε ανταγωνιστικό διάλογο ή σε σύμπραξη καινοτομίας·
- 16) “προσφέρων”: οικονομικός φορέας που έχει υποβάλει προσφορά στο πλαίσιο διαδικασίας κλειστής ή με διαπραγμάτευση, ανταγωνιστικού διαλόγου ή σύμπραξης καινοτομίας·»
- β) προστίθενται τα ακόλουθα σημεία 17α) και 17β):
- «17α) “κεντρικές δραστηριότητες αγορών”: δραστηριότητες που διεξάγονται σε μόνιμη βάση με μία από τις παρακάτω μορφές:
- α) της απόκτησης προμηθειών και/ή υπηρεσιών που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς·
- β) της ανάθεσης δημόσιων συμβάσεων ή της σύναψης συμφωνιών-πλαίσια για έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες που προορίζονται για αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς·
- 17β) “επικουρικές δραστηριότητες αγορών”: δραστηριότητες που συνίστανται στην παροχή υποστήριξης σε δραστηριότητες αγορών, ιδίως με τις ακόλουθες μορφές:

α) τεχνικής υποδομής που παρέχει τη δυνατότητα στις αναθέτουσες αρχές / στους αναθέτοντες φορείς να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις ή να συνάπτουν συμφωνίες-πλαίσια για έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες·

β) συμβουλών σχετικά με τη διεξαγωγή ή τον σχεδιασμό διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων·

γ) προετοιμασίας και διαχείρισης διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων εξ ονόματος και για λογαριασμό της οικείας αναθέτουσας αρχής / του οικείου αναθέτοντος φορέα·»·

γ) το σημείο 18) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«18) “κεντρική αρχή αγορών”: αναθέτουσα αρχή / αναθέτων φορέας που παρέχει κεντρικές δραστηριότητες αγορών και, ενδεχομένως, επικουρικές δραστηριότητες αγορών·»·

δ) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 18α):

«18α) “ανοικτή διαδικασία”: διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει προσφορά·»·

ε) παρεμβάλλεται το ακόλουθο σημείο 21α):

«21α. “δυναμικό σύστημα αγορών”: εξ ολοκλήρου ηλεκτρονική διαδικασία για αγορές τρέχουσας χρήσης των οποίων τα χαρακτηριστικά, όπως είναι γενικώς διαθέσιμα στην αγορά, ικανοποιούν τις απαιτήσεις της αναθέτουσας αρχής και είναι περιορισμένη χρονικά και ανοικτή καθ' όλη τη διάρκειά της σε κάθε οικονομικό φορέα ο οποίος πληροί τα κριτήρια επιλογής και έχει υποβάλει ενδεικτική προσφορά σύμφωνη προς τη συγγραφή υποχρεώσεων·»·

στ) προστίθεται το ακόλουθο σημείο 29):

«29) “συντήρηση”: όλα τα μέτρα που λαμβάνονται για τη διασφάλιση της ετοιμότητας και της επιχειρησιακής ικανότητας ενός αμυντικού προϊόντος, ιδίως για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση του εξοπλισμού σε καθορισμένες συνθήκες έως το τέλος της χρήσης του, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων για την επιχειρησιακή ετοιμότητα, τη μεγάλη διάρκεια ζωής και τις αναβαθμίσεις, την προσαρμογή και την εξειδίκευση, την επιθεώρηση, τη γενική επισκευή, τη δοκιμή, τη συντήρηση, τις τροποποιήσεις, την ταξινόμηση του προϊόντος ως προς τη λειτουργική ετοιμότητα, την επισκευή, την επανάκτηση, την ανακατασκευή, την αποκατάσταση, τη διάσωση και την αφαίρεση και επαναχρησιμοποίηση εξαρτημάτων (κανιβαλισμός).»·

2) Το άρθρο 8 τροποποιείται ως εξής:

α) στο στοιχείο α), το ποσό «443 000 EUR» αντικαθίσταται από το ποσό «900 000 EUR»·

β) στο στοιχείο β), το ποσό «5 538 000 EUR» αντικαθίσταται από το ποσό «7 000 000 EUR»·

3) Το άρθρο 9 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 9 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«9. Για τις συμφωνίες-πλαίσια και για τα δυναμικά συστήματα αγορών, η εκτιμώμενη αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη εκτιμώμενη αξία, χωρίς ΦΠΑ, του συνόλου των συμβάσεων που προβλέπονται για τη

συνολική διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσιου ή του δυναμικού συστήματος αγορών.»

β) προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 10:

«10. Στην περίπτωση συμπράξεων καινοτομίας, η αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη εκτιμώμενη αξία, χωρίς ΦΠΑ, των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης που θα λάβουν χώρα σε όλα τα στάδια της προβλεπόμενης σύμπραξης, καθώς και των προμηθειών, των υπηρεσιών ή των έργων που θα αναπτυχθούν και θα παρασχεθούν κατά τη λήξη της προβλεπόμενης σύμπραξης.»

4) Το άρθρο 10 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 10

Συμβάσεις και συμφωνίες-πλαίσια που συνάπτονται από κεντρικές αρχές αγορών

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν τη δυνατότητα οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς να αποκτούν έργα, προμήθειες και/ή υπηρεσίες από κεντρικές αρχές αγορών ή μέσω αυτών.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να προβλέπουν ότι οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μπορούν να αποκτούν έργα, προμήθειες και υπηρεσίες χρησιμοποιώντας συμβάσεις που ανατίθενται από κεντρική αρχή αγορών, χρησιμοποιώντας δυναμικά συστήματα αγορών που διαχειρίζεται κεντρική αρχή αγορών, ή, στον βαθμό που καθορίζεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, χρησιμοποιώντας συμφωνία-πλαίσιο που συνάπτεται από κεντρική αρχή αγορών προσφέρουσα την κεντρική δραστηριότητα αγορών. Όταν ένα δυναμικό σύστημα αγορών, το οποίο χειρίζεται μια κεντρική αρχή αγορών, μπορεί να χρησιμοποιείται από λοιπές αναθέτουσες αρχές / λοιπούς αναθέτοντες φορείς, αυτό αναφέρεται στην προκήρυξη διαγωνισμού με την οποία εισάγεται το εν λόγω δυναμικό σύστημα αγορών.

Σε σχέση με το πρώτο και δεύτερο εδάφιο, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι ορισμένες διαδικασίες σύναψης συμβάσεων πραγματοποιούνται με προσφυγή σε κεντρικές αρχές αγορών ή σε μία ή περισσότερες συγκεκριμένες κεντρικές αρχές αγορών.

2. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς που αγοράζουν έργα, προμήθειες και/ή υπηρεσίες από κεντρική αρχή αγορών ή μέσω αυτής θεωρείται ότι έχουν συμμορφωθεί προς την παρούσα οδηγία, εφόσον:

α) η κεντρική αρχή αγορών έχει συμμορφωθεί προς αυτή, ή

β) όταν η κεντρική αρχή αγορών δεν είναι αναθέτουσα αρχή / αναθέτων φορέας, οι κανόνες ανάθεσης σύμβασης τους οποίους εφαρμόζει συμμορφώνονται προς την παρούσα οδηγία και οι συμβάσεις που συνάπτονται μπορεί να υπόκεινται σε αποδοτικές διαδικασίες προσφυγής συγκρίσιμες προς εκείνες που προβλέπονται στον τίτλο IV.

Επιπλέον, μια αναθέτουσα αρχή / ένας αναθέτων φορέας θεωρείται ότι έχει επίσης εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της/του δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αποκτά έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες χρησιμοποιώντας συμβάσεις που ανατίθενται από την κεντρική αρχή αγορών, χρησιμοποιώντας δυναμικά συστήματα αγορών που διαχειρίζεται η κεντρική αρχή αγορών, ή, στον βαθμό που καθορίζεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, χρησιμοποιώντας συμφωνία-πλαίσιο που συνάπτεται από την κεντρική αρχή αγορών.

Ωστόσο, η σχετική αναθέτουσα αρχή / ο σχετικός αναθέτων φορέας είναι υπεύθυνη/-ος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δυνάμει της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τα μέρη που διεξάγονται από την ίδια / τον ίδιο, συγκεκριμένα:

- α) την ανάθεση σύμβασης στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών το οποίο διαχειρίζεται κεντρική αρχή αγορών·
 - β) τη διεξαγωγή νέου διαγωνισμού βάσει συμφωνίας-πλαίσου που έχει συναφθεί από κεντρική αρχή αγορών·
 - γ) κατ' εφαρμογή του άρθρου 29 παράγραφος 4, τον προσδιορισμό του συμβαλλόμενου στη συμφωνία-πλαίσιο οικονομικού φορέα που θα εκτελέσει συγκεκριμένο καθήκον στο πλαίσιο συμφωνίας-πλαίσου η οποία έχει συναφθεί από κεντρική αρχή αγορών.
3. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μπορούν, χωρίς να εφαρμόζουν τις διαδικασίες της παρούσας οδηγίας, να αναθέτουν δημόσια σύμβαση υπηρεσιών για την παροχή υπηρεσιών κεντρικών δραστηριοτήτων αγορών σε κεντρική αρχή αγορών.
- Αυτές οι δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών μπορούν επίσης να περιλαμβάνουν την παροχή επικουρικών δραστηριοτήτων αγορών.».
- 5) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 10α:

«Άρθρο 10α

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που αφορούν αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς από διαφορετικά κράτη μέλη

1. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς από διαφορετικά κράτη μέλη μπορούν να ενεργούν από κοινού για την ανάθεση δημόσιων συμβάσεων σύμφωνα με το παρόν άρθρο.
Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς δεν χρησιμοποιούν τις διατάξεις του παρόντος άρθρου με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής αναγκαστικών διατάξεων του δημοσίου δικαίου σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο στις οποίες υπόκεινται στο κράτος μέλος τους.
2. Τα κράτη μέλη δεν απαγορεύουν στις αναθέτουσες αρχές / στους αναθέτοντες φορείς να χρησιμοποιούν κεντρικές δραστηριότητες αγορών που προσφέρονται από κεντρικές αρχές αγορών εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος ή να προσφέρουν κεντρικές δραστηριότητες αγορών σε αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς που είναι εγκατεστημένες/-οι σε άλλο κράτος μέλος.
Όσον αφορά κεντρικές δραστηριότητες αγορών που προσφέρονται από κεντρική αρχή αγορών εγκατεστημένη σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο της αναθέτουσας αρχής / του αναθέτοντος φορέα, τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίζουν ότι οι δικές τους αναθέτουσες αρχές / οι δικοί τους αναθέτοντες φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν μόνο τις κεντρικές δραστηριότητες αγορών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1 σημείο 17β) στοιχείο α) ή β).
3. Η παροχή των κεντρικών δραστηριοτήτων αγορών από κεντρική αρχή αγορών εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος πραγματοποιείται σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η κεντρική αρχή αγορών.
Οι εθνικές διατάξεις του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η κεντρική αρχή αγορών εφαρμόζονται επίσης στην ανάθεση σύμβασης βάσει δυναμικού συστήματος αγορών και στη διεξαγωγή νέου διαγωνισμού βάσει της συμφωνίας-πλαίσου.

4. Περισσότερες της μίας αναθέτουσες αρχές / περισσότεροι του ενός αναθέτοντες φορείς από διαφορετικά κράτη μέλη μπορούν από κοινού να αναθέτουν δημόσια σύμβαση, να συνάπτουν συμφωνία-πλαίσιο ή να λειτουργούν δυναμικό σύστημα αγορών. Μπορούν επίσης, στον βαθμό που καθορίζεται στο άρθρο 29 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο, να αναθέτουν συμβάσεις βάσει της συμφωνίας-πλαισίου ή του δυναμικού συστήματος αγορών.

Εκτός αν τα αναγκαία στοιχεία ρυθμίζονται από διεθνή συμφωνία μεταξύ των οικείων κρατών μελών, οι συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές / συμμετέχοντες αναθέτοντες φορείς συνάπτουν συμφωνία όπου προσδιορίζονται τα εξής:

α) οι ευθύνες των μερών και οι σχετικές εφαρμοστέες εθνικές διατάξεις·

β) η εσωτερική οργάνωση της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων της διαχείρισης της διαδικασίας, της κατανομής των έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών που πρόκειται να αποκτηθούν, και της σύναψης των συμβάσεων.

Μια συμμετέχουσα αναθέτουσα αρχή / ένας συμμετέχων αναθέτων φορέας θεωρείται ότι έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της/του δυνάμει της παρούσας οδηγίας όταν αγοράζει έργα, προμήθειες ή υπηρεσίες από την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα που είναι υπεύθυνος/-ος για τη διαδικασία σύναψης σύμβασης. Για τον προσδιορισμό των ευθυνών και του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), οι συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές / συμμετέχοντες αναθέτοντες φορείς μπορούν να αναθέτουν συγκεκριμένες ευθύνες μεταξύ τους και να καθορίζουν τις εφαρμοστέες εθνικές διατάξεις οποιουδήποτε από τα αντίστοιχα κράτη μέλη τους. Η ανάθεση ευθυνών και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο αναφέρονται στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης για τις από κοινού ανατιθέμενες δημόσιες συμβάσεις.

5. Σε περίπτωση που αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς από διαφορετικά κράτη μέλη έχουν συστήσει κοινή οντότητα που ιδρύεται βάσει της νομοθεσίας της Ένωσης, οι συμμετέχουσες αναθέτουσες αρχές / συμμετέχοντες αναθέτοντες φορείς συμφωνούν, μέσω απόφασης του αρμόδιου οργάνου της κοινής οντότητας, επί των εφαρμοστέων εθνικών κανόνων περί δημόσιων συμβάσεων ενός από τα ακόλουθα κράτη μέλη:

α) επί των εθνικών διατάξεων του κράτους μέλους όπου έχει την έδρα της η κοινή οντότητα·

β) επί των εθνικών διατάξεων του κράτους μέλους όπου διεξάγει τις δραστηριότητές της η κοινή οντότητα.

Η συμφωνία που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο μπορεί είτε να εφαρμόζεται για αόριστο χρονικό διάστημα, όταν καθορίζεται στη συστατική πράξη της κοινής οντότητας, είτε να περιορίζεται σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, σε ορισμένα είδη συμβάσεων ή σε μία ή περισσότερες μεμονωμένες αναθέσεις συμβάσεων.»

- 6) Στο άρθρο 13, τα στοιχεία γ) και δ) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«γ) στις συμβάσεις που ανατίθενται στο πλαίσιο προγράμματος συνεργασίας βάσει έρευνας και ανάπτυξης, που εκτελούνται από κοινού από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη για την ανάπτυξη νέου προϊόντος ή την αναβάθμιση που οδηγεί σε ουσιαστικές αλλαγές ή ουσιαστικές βελτιώσεις υφιστάμενου προϊόντος και, κατά περίπτωση, τις μεταγενέστερες φάσεις για όλα ή μέρη του κύκλου ζωής του προϊόντος αυτού. Όταν ένα κράτος μέλος καθίσταται πλήρες μέλος προγράμματος συνεργασίας μετά την ολοκλήρωση της φάσης έρευνας και ανάπτυξης του εν λόγω προγράμματος, για τις μεταγενέστερες φάσεις του κύκλου ζωής του προϊόντος, το παρόν άρθρο εφαρμόζεται στο κράτος μέλος που συμμετέχει στο πρόγραμμα. Ένα έργο έρευνας

και ανάπτυξης που τελεί υπό τη διαχείριση θεσμικών οργάνων ή οργανισμών της Ένωσης, υλοποιείται σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες και χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, αποτελεί πρόγραμμα συνεργασίας που εκτελείται από κοινού από τουλάχιστον δύο κράτη μέλη και μπορεί να συνεχιστεί για τις φάσεις μετά τη φάση έρευνας και ανάπτυξης και, στην περίπτωση αυτή, οι συμβάσεις που ανατίθενται στο πλαίσιο του προγράμματος παρακολούθησης μπορούν επίσης να εξαιρεθούν δυνάμει του παρόντος άρθρου·

δ) στις συμβάσεις που έχουν συναφθεί σε τρίτη χώρα, περιλαμβανομένων των μη στρατιωτικών αγορών που διενεργούνται όταν δυνάμει αναπτύσσονται ή εκπαιδεύονται εκτός του εδάφους της Ένωσης, όταν οι ανάγκες των επιχειρήσεων απαιτούν οι συμβάσεις αυτές να συναφθούν με οικονομικούς φορείς που ευρίσκονται στην περιοχή των επιχειρήσεων».

- 7) Στο άρθρο 25, το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μπορούν να επιλέγουν να αναθέτουν συμβάσεις χρησιμοποιώντας την ανοικτή διαδικασία, την κλειστή διαδικασία ή τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού.

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 27 ή 27α, μπορούν να αναθέτουν συμβάσεις μέσω ανταγωνιστικού διαλόγου ή σύμπραξης καινοτομίας.».

- 8) Στο άρθρο 27, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Για ιδιαίτερα περίπλοκες συμβάσεις, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι, αν οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς θεωρούν πως η χρησιμοποίηση της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας ή της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού δεν θα τους παράσχει τη δυνατότητα ανάθεσης της σύμβασης, οι εν λόγω αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μπορούν να κάνουν χρήση του ανταγωνιστικού διαλόγου σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Η ανάθεση της σύμβασης πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση το κριτήριο ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς.».

- 9) Παρεμβάλλεται το ακόλουθο άρθρο 27α:

«Άρθρο 27α

Σύμπραξη καινοτομίας

1. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας μπορεί να υποβάλει αίτηση συμμετοχής σε σύμπραξη καινοτομίας έπειτα από προκήρυξη διαγωνισμού, παρέχοντας τις πληροφορίες για την ποιοτική επιλογή που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα.

Στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας προσδιορίζει την ανάγκη καινοτόμου προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου που δεν μπορεί να ικανοποιηθεί με την αγορά προϊόντων, υπηρεσιών ή έργων που διατίθενται ήδη στην αγορά και αναφέρει τα στοιχεία της εν λόγω περιγραφής που αφορούν ενδεικτικές ελάχιστες απαιτήσεις τις οποίες θα πρέπει να πληρούν όλες οι προσφορές. Οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι επαρκώς ακριβείς ώστε οι οικονομικοί φορείς να μπορούν να αντιλαμβάνονται τη φύση και το αντικείμενο της απαιτούμενης λύσης και να αποφασίζουν αν θα υποβάλουν αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία.

Η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας μπορεί να αποφασίσει να συγκροτήσει τη σύμπραξη καινοτομίας με έναν ή περισσότερους εταίρους που εκτελούν χωριστές δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης.

Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής είναι 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού. Η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας αξιολογεί τις πληροφορίες που παρέχουν οι οικονομικοί φορείς και καλεί τους κατάλληλους υποψηφίους να συμμετάσχουν στη διαδικασία. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των κατάλληλων υποψηφίων που θα κληθούν να συμμετάσχουν στη διαδικασία. Οι συμβάσεις ανατίθενται αποκλειστικά βάσει του κριτηρίου ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας από πλευράς σχέσης τιμής-ποιότητας προσφοράς, σύμφωνα με το άρθρο 47.

2. Η σύμπραξη καινοτομίας στοχεύει στην ανάπτυξη καινοτόμου προϊόντος, υπηρεσίας ή έργου και στην επακόλουθη αγορά των προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων που προκύπτουν, υπό την προϋπόθεση ότι ανταποκρίνονται στα επίπεδα επιδόσεων και μέγιστου κόστους που έχουν συμφωνηθεί μεταξύ αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων και συμμετεχόντων.

Η σύμπραξη καινοτομίας είναι οργανωμένη σε διαδοχικές φάσεις σύμφωνα με τα διαδοχικά βήματα της διαδικασίας έρευνας και καινοτομίας, η οποία μπορεί να περιλαμβάνει την παρασκευή των προϊόντων, την παροχή των υπηρεσιών ή την ολοκλήρωση των έργων. Η σύμπραξη καινοτομίας ορίζει ενδιάμεσους στόχους που θα πρέπει να επιτευχθούν από τους εταίρους και προβλέπει την καταβολή της αμοιβής σε κατάλληλες δόσεις.

Με βάση τους ανωτέρω στόχους, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας μπορεί να αποφασίσει έπειτα από κάθε φάση να λύσει τη σύμπραξη καινοτομίας ή, σε περίπτωση σύμπραξης καινοτομίας με περισσότερους από έναν εταίρους, να περιορίσει τον αριθμό των εταίρων καταγγέλλοντας επιμέρους συμβάσεις, εφόσον η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας έχει αναφέρει στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης τις δυνατότητες αυτές και τους όρους χρήσης τους.

3. Εκτός εάν το παρόν άρθρο ορίζει άλλως, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς διαπραγματεύονται με τους προσφέροντες τις αρχικές και όλες τις επακόλουθες προσφορές που υποβάλλουν, εξαιρουμένης της τελικής προσφοράς, με σκοπό τη βελτίωση του περιεχομένου τους.

Οι ελάχιστες απαιτήσεις και τα κριτήρια ανάθεσης δεν υπόκεινται σε διαπραγματεύσεις.

4. Κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μεριμνούν για την ίση μεταχείριση όλων των προσφερόντων. Για τον σκοπό αυτό, δεν παρέχουν κατά τρόπο που να εισάγει διακρίσεις πληροφορίες που ενδέχεται να ευνοούν ορισμένους προσφέροντες έναντι άλλων. Ενημερώνουν όλους τους προσφέροντες των οποίων οι προσφορές δεν έχουν αποκλειστεί, σύμφωνα με την παράγραφο 5, γραπτώς για τυχόν αλλαγές των τεχνικών προδιαγραφών ή άλλων εγγράφων της διαδικασίας σύναψης σύμβασης. Μετά τις εν λόγω αλλαγές, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς παρέχουν επαρκές χρονικό διάστημα στους προσφέροντες ώστε να τροποποιήσουν και να υποβάλουν εκ νέου τροποποιημένες προσφορές, κατά περίπτωση.

Σύμφωνα με το άρθρο 6, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς δεν αποκαλύπτουν στους λοιπούς συμμετέχοντες εμπιστευτικές πληροφορίες που έχουν διαβιβαστεί από υποψήφιο ή προσφέροντα που συμμετέχει στις διαπραγματεύσεις, χωρίς τη συναίνεσή του. Η εν λόγω συναίνεση δεν λαμβάνει τη μορφή γενικής παραίτησης, αλλά παρέχεται σχετικά με τη σκοπούμενη γνωστοποίηση ειδικών πληροφοριών.

5. Οι διαπραγματεύσεις κατά τις διαδικασίες σύμπραξης καινοτομίας είναι δυνατό να διεξάγονται σε διαδοχικές φάσεις, ούτως ώστε να μειώνεται ο αριθμός των προς διαπραγμάτευση προσφορών με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που ορίζονται στην προκήρυξη διαγωνισμού, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης. Η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας αναφέρει αν θα κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής στην προκήρυξη διαγωνισμού, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος ή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης. Πριν από το τέλος μιας φάσης που είναι σε εξέλιξη, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας μπορεί να προσδιορίσει τα κριτήρια ανάθεσης και το μέγιστο κόστος που θα ληφθούν υπόψη για την επιλογή των προσφορών που θα συμμετάσχουν στην επόμενη φάση. Τα εν λόγω κριτήρια ανάθεσης και το μέγιστο κόστος είναι ανάλογα προς τα αναμενόμενα αποτελέσματα της φάσης που είναι σε εξέλιξη και τους στόχους της σύμπραξης καινοτομίας. Σε περίπτωση που προσφέρων που αποκλείστηκε σε προηγούμενη φάση καταστεί επιλέξιμος για την επόμενη φάση ως επακόλουθο των συγκεκριμένων κριτηρίων ανάθεσης και του μέγιστου κόστους, ο εν λόγω προσφέρων καλείται να συμμετάσχει στην επόμενη φάση.

6. Κατά την επιλογή των υποψηφίων, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς εφαρμόζουν ιδίως τα κριτήρια που σχετίζονται με την ικανότητα των υποψηφίων στο πεδίο της έρευνας και της ανάπτυξης, καθώς και με την ικανότητά τους όσον αφορά την ανάπτυξη και την υλοποίηση καινοτόμων λύσεων.

Μόνον οι οικονομικοί φορείς που προσκαλούνται από την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα, κατόπιν της αξιολόγησης των ζητούμενων πληροφοριών, μπορούν να υποβάλλουν έργα έρευνας και καινοτομίας για την κάλυψη των αναγκών που έχουν προσδιοριστεί από την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα και δεν είναι δυνατό να καλυφθούν από τις υφιστάμενες λύσεις.

Στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας ορίζει τις ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας. Σε περίπτωση σύμπραξης καινοτομίας με περισσότερους από έναν εταίρους, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας, σύμφωνα με το άρθρο 6, δεν αποκαλύπτει στους λοιπούς εταίρους λύσεις που προτείνονται από εταίρο ή άλλες εμπιστευτικές πληροφορίες που διαβιβάζονται από αυτόν στο πλαίσιο της σύμπραξης χωρίς τη συναίνεσή του. Η εν λόγω συναίνεση δεν λαμβάνει τη μορφή γενικής παραίτησης, αλλά παρέχεται σχετικά με τη σκοπούμενη γνωστοποίηση ειδικών πληροφοριών.

7. Η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας μεριμνά ώστε η δομή της σύμπραξης, και ιδίως η διάρκεια και η αξία των διαφόρων φάσεων να ανταποκρίνονται στον βαθμό καινοτομίας της προτεινόμενης λύσης και στη σειρά των δραστηριοτήτων έρευνας και καινοτομίας που απαιτούνται για την ανάπτυξη καινοτόμου λύσης η οποία δεν διατίθεται ακόμη στην αγορά. Η εκτιμώμενη αξία των προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων δεν είναι δυσανάλογη σε σχέση με την επένδυση που απαιτείται για την ανάπτυξή τους.».

10) Το άρθρο 28 τροποποιείται ως εξής:

α) το σημείο 1) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1) Για συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών:

α) αν, ύστερα από ανοικτή διαδικασία, κλειστή διαδικασία, διαδικασία διαπραγμάτευσης με προηγούμενη δημοσίευση της προκήρυξης διαγωνισμού, ανταγωνιστικό διάλογο ή σύμπραξη καινοτομίας, δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή καμία από τις υποβληθείσες προσφορές δεν είναι κατάλληλη, ή αν δεν υπάρχει κανείς υποψήφιος, εφόσον δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς οι

αρχικοί όροι της σύμβασης και με την προϋπόθεση ότι διαβιβάζεται σχετική έκθεση στην Επιτροπή, εφόσον το ζητήσει·

β) σε περίπτωση μη κανονικών προσφορών ή κατάθεσης προσφορών που είναι απαράδεκτες σύμφωνα με εθνικές διατάξεις συμβατές προς τα άρθρα 5, 19, 21 έως 24 και το κεφάλαιο VII του τίτλου II, έπειτα από ανοικτή διαδικασία, κλειστή διαδικασία, διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, ανταγωνιστικό διάλογο ή σύμπραξη καινοτομίας, στον βαθμό που:

i) οι αρχικοί όροι της σύμβασης δεν έχουν τροποποιηθεί ουσιωδώς, και

ii) περιλαμβάνουν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης όλους, και μόνο, τους προσφέροντες οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια των άρθρων 39 έως 46 και οι οποίοι, κατά την προηγηθείσα ανοικτή διαδικασία, κλειστή διαδικασία, τον προηγηθέντα ανταγωνιστικό διάλογο ή την προηγηθείσα σύμπραξη καινοτομίας, είχαν υποβάλει προσφορές σύμφωνες προς τις τυπικές απαιτήσεις της διαδικασίας υποβολής προσφορών·

γ) όταν, λόγω επείγουσας ανάγκης η οποία προκύπτει από κρίση, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για την ανοικτή διαδικασία, την κλειστή διαδικασία και τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, καθώς και των συντομευμένων προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 7. Αυτό μπορεί να εφαρμόζεται, για παράδειγμα, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 23 δεύτερο εδάφιο στοιχείο δ)·

δ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, αν λόγω επείγουσας ανάγκης η οποία προκύπτει από γεγονότα απρόβλεπτα για τις εν λόγω αναθέτουσες αρχές / τους αναθέτοντες φορείς, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για την ανοικτή διαδικασία, την κλειστή διαδικασία ή τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, καθώς και των συντομευμένων προθεσμιών που αναφέρονται στο άρθρο 33 παράγραφος 7. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς για την αιτιολόγηση της επείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη·

ε) αν, για λόγους τεχνικούς ή σχετικούς με την προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, η σύμβαση μπορεί να ανατεθεί μόνο σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα.»·

β) στο σημείο 2) προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο γ):

«γ) η οποία συνάπτεται με διάφορους οικονομικούς φορείς κατόπιν παράλληλα διεξαγόμενων ανταγωνιστικών έργων έρευνας και ανάπτυξης που προμηθεύεται η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) οι παράλληλα διεξαγόμενες ανταγωνιστικές συμβάσεις έρευνας και ανάπτυξης έχουν ανατεθεί από την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα που προμηθεύει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες κατόπιν διαδικασίας διαπραγμάτευσης με προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, κλειστής διαδικασίας ή ανοικτής διαδικασίας·

ii) τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που αποτελούν αντικείμενο της σύμβασης είναι επακόλουθο μίας από τις συμβάσεις έρευνας και ανάπτυξης·

- iii) η αξία των προϊόντων ή των υπηρεσιών δεν υπερβαίνει το 10πλάσιο της αξίας της σύμβασης έρευνας και ανάπτυξης από την οποία απορρέει·
 - iv) οι ανάδοχοι και οι υπεργολάβοι τους είναι εγκατεστημένοι, έχουν τον κύριο τόπο της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και εκτελούν τη σύμβαση έρευνας και ανάπτυξης καθώς και τη σύμβαση προμηθειών χρησιμοποιώντας πόρους που βρίσκονται σε κράτος μέλος ή σε κράτος της ΕΖΕΣ μέλος του ΕΟΧ·
 - v) οι δομές εκτελεστικής διαχείρισης των αναδόχων και των υπεργολάβων τους είναι εγκατεστημένες στην Ένωση, σε κράτος της ΕΖΕΣ μέλος του ΕΟΧ ή στην Ουκρανία·
 - vi) οι ανάδοχοι και οι υπεργολάβοι δεν υπόκεινται σε έλεγχο από τρίτη χώρα που δεν είναι κράτος της ΕΖΕΣ μέλος του ΕΟΧ ούτε η Ουκρανία ή από οντότητα τρίτης χώρας που δεν είναι εγκατεστημένη σε κράτος της ΕΖΕΣ μέλος του ΕΟΧ·
 - vii) τα προϊόντα έχουν σχεδιαστεί στην Ένωση, σε κράτος της ΕΖΕΣ μέλος του ΕΟΧ ή στην Ουκρανία και δεν υπόκεινται σε έλεγχο από τρίτη χώρα που δεν είναι κράτος της ΕΖΕΣ μέλος του ΕΟΧ ούτε η Ουκρανία ή από οντότητα τρίτης χώρας που δεν είναι εγκατεστημένη σε κράτος της ΕΖΕΣ μέλος του ΕΟΧ ή στην Ουκρανία.»·
- γ) στο σημείο 3) προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο δ):
- «δ) για την κοινή προμήθεια στρατιωτικού εξοπλισμού που πραγματοποιείται πριν από την 1η Ιανουαρίου 2031 από αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς τουλάχιστον τριών κρατών μελών, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- i) οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς των οικείων κρατών μελών προμηθεύονται πανομοιότυπα αμυντικά προϊόντα ή προϊόντα που υπόκεινται μόνο σε ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις·
 - ii) η σύμβαση καλύπτει τουλάχιστον την από κοινού συντήρηση των αγοραζόμενων αμυντικών προϊόντων, επιπλέον της προμήθειας των αμυντικών προϊόντων. Η απαίτηση για τη σύναψη σύμβασης που καλύπτει την από κοινού συντήρηση μπορεί να αρθεί σε περίπτωση που συνήθως δεν απαιτείται συντήρηση για το αγοραζόμενο αμυντικό προϊόν·
 - iii) οι ανάδοχοι που συμμετέχουν σε κοινή προμήθεια είναι εγκατεστημένοι και διαθέτουν τις δομές εκτελεστικής διαχείρισής τους στην Ένωση, σε κράτος της ΕΖΕΣ μέλος του ΕΟΧ ή στην Ουκρανία. Δεν υπόκεινται σε έλεγχο από τρίτη χώρα που δεν είναι κράτος της ΕΖΕΣ μέλος του ΕΟΧ ούτε η Ουκρανία ή από άλλη οντότητα τρίτης χώρας που δεν είναι εγκατεστημένη στην Ένωση, σε κράτος της ΕΖΕΣ μέλος του ΕΟΧ ή στην Ουκρανία·
 - iv) εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 16 παράγραφοι 5, 6 και 9 του κανονισμού (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου* στον βαθμό που αναφέρονται σε αναδόχους·
 - v) οι ανάδοχοι που συμμετέχουν σε κοινή προμήθεια μπορεί να θεωρηθεί ότι πληρούν τους όρους επιλεξιμότητας που αναφέρονται στα σημεία ii) και iii), εφόσον πληρούν ισοδύναμους όρους βάσει των κανονισμών (ΕΕ) 2018/1092**, (ΕΕ) 2021/697***, (ΕΕ) 2023/1525**** ή (ΕΕ) 2023/2418***** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και

υπό την προϋπόθεση ότι καμία μεταγενέστερη αλλαγή δεν θέτει υπό αμφισβήτηση την εκπλήρωση των εν λόγω όρων·

- vi) οι υποδομές, οι εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και οι πόροι των αναδόχων και υπεργολάβων που συμμετέχουν σε κοινή προμήθεια οι οποίοι χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της κοινής προμήθειας βρίσκονται στο έδαφος κράτους μέλους ή κράτους της ΕΖΕΣ μέλους του ΕΟΧ. Όταν οι ανάδοχοι ή οι υπεργολάβοι που συμμετέχουν στην κοινή προμήθεια δεν έχουν άμεσα διαθέσιμες εναλλακτικές επιλογές ή σχετικές υποδομές, εγκαταστάσεις, περιουσιακά στοιχεία και πόρους στο έδαφος κράτους μέλους ή κράτους της ΕΖΕΣ μέλους του ΕΟΧ, μπορούν να χρησιμοποιούν τις υποδομές, τις εγκαταστάσεις, τα περιουσιακά στοιχεία και τους πόρους τους που βρίσκονται ή διατηρούνται εκτός των εν λόγω εδαφών, εφόσον η εν λόγω χρήση δεν αντιβαίνει στα συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας της Ένωσης και των κρατών μελών της·
- vii) το κόστος των κατασκευαστικών μερών που προέρχονται από χώρα εκτός της Ένωσης ή των κρατών της ΕΖΕΣ μελών του ΕΟΧ δεν υπερβαίνει το 35 % του εκτιμώμενου κόστους των κατασκευαστικών μερών του τελικού προϊόντος.»·

* Κανονισμός (ΕΕ) 2025/1106 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2025, για τη θέσπιση του μέσου δράσης για την ασφάλεια στην Ευρώπη (SAFE) μέσω της Ενίσχυσης της Ευρωπαϊκής Αμυντικής Βιομηχανίας (ΕΕ L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj>).

** Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1092 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, για τη θέσπιση του ευρωπαϊκού προγράμματος βιομηχανικής ανάπτυξης στον τομέα της άμυνας, που αποσκοπεί στη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της καινοτόμου ικανότητας της αμυντικής βιομηχανίας της Ένωσης (ΕΕ L 200 της 7.8.2018, σ. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj>).

*** Κανονισμός (ΕΕ) 2021/697 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Άμυνας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1092 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 149, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj>).

**** Κανονισμός (ΕΕ) 2023/1525 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 2023, σχετικά με τη στήριξη της παραγωγής πυρομαχικών (ASAP) (ΕΕ L 185 της 24.7.2023, σ. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

- δ) το σημείο 4) στοιχείο β) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) για νέα έργα ή υπηρεσίες που συνίστανται στην επανάληψη παρόμοιων έργων ή υπηρεσιών που ανατέθηκαν στον οικονομικό φορέα ανάδοχο της αρχικής σύμβασης από τις ίδιες αναθέτουσες αρχές / τους ίδιους αναθέτοντες φορείς, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω έργα ή υπηρεσίες είναι σύμφωνα με βασικό έργο το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο της αρχικής σύμβασης που ανατέθηκε σύμφωνα με την ανοικτή διαδικασία, την κλειστή διαδικασία, τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, ανταγωνιστικό διάλογο ή σύμπραξη καινοτομίας.

Η δυνατότητα χρήσης της εν λόγω διαδικασίας επισημαίνεται ήδη κατά την προκήρυξη διαγωνισμού για το πρώτο έργο και το συνολικό εκτιμώμενο κόστος για τα επόμενα έργα ή υπηρεσίες λαμβάνεται υπόψη από τις

αναθέτουσες αρχές / τους αναθέτοντες φορείς κατά την εφαρμογή του άρθρου 8.

Χρήση της διαδικασίας αυτής μπορεί να γίνεται μόνο για πέντε έτη μετά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που προσδιορίζονται λαμβανομένης υπόψη της αναμενόμενης διάρκειας κύκλου ζωής οποιωνδήποτε παραδιδόμενων ειδών, εγκαταστάσεων ή συστημάτων, καθώς και των τεχνικών δυσκολιών που μπορεί να προκαλέσει η αλλαγή προμηθευτή.»

ε) το σημείο 5) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5) Για συμβάσεις που έχουν σχέση με την παροχή υπηρεσιών εναέριων και θαλάσσιων μεταφορών για τις ένοπλες δυνάμεις ή δυνάμεις ασφαλείας κράτους μέλους που αναπτύσσονται ή πρόκειται να αναπτυχθούν στο εξωτερικό, όταν η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας πρέπει να προμηθευτεί τις εν λόγω υπηρεσίες από οικονομικούς φορείς που εγγυώνται την ισχύ των προσφορών τους μόνο για περιόδους τόσο σύντομες ώστε να μην είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών για την ανοικτή διαδικασία, την κλειστή διαδικασία ή τη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, περιλαμβανομένων των συντομευμένων προθεσμιών όπως αναφέρεται στο άρθρο 33 παράγραφος 7.»

11) Στο άρθρο 29 παράγραφος 2, το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η διάρκεια μιας συμφωνίας-πλαisiού δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 10 έτη, εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις που προσδιορίζονται λαμβανομένης υπόψη της αναμενόμενης διάρκειας κύκλου ζωής οποιωνδήποτε παραδιδόμενων ειδών, εγκαταστάσεων ή συστημάτων, καθώς και των τεχνικών δυσκολιών που μπορεί να προκαλέσει η αλλαγή προμηθευτή.»

12) Στον τίτλο II κεφάλαιο V, προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 29α:

«Άρθρο 29α

Δυναμικό σύστημα αγορών

1. Για αγορές τρέχουσας χρήσης των οποίων τα χαρακτηριστικά, όπως είναι γενικώς διαθέσιμα στην αγορά, ικανοποιούν τις απαιτήσεις των αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν δυναμικό σύστημα αγορών. Το δυναμικό σύστημα αγορών λειτουργεί ως εξ ολοκλήρου ηλεκτρονική διαδικασία, ανοικτή καθ' όλη την περίοδο ισχύος του συστήματος αγορών σε κάθε οικονομικό φορέα ο οποίος πληροί τα κριτήρια επιλογής. Μπορεί να χωρίζεται σε κατηγορίες προϊόντων, έργων ή υπηρεσιών που ορίζονται αντικειμενικά με βάση τα χαρακτηριστικά της σύμβασης που πρέπει να εκτελεστεί στο πλαίσιο της εκάστοτε κατηγορίας. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν αναφορά στο μέγιστο επιτρεπόμενο μέγεθος των επακόλουθων ειδικών συμβάσεων ή σε συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή στην οποία θα εκτελεστούν επακόλουθες ειδικές συμβάσεις.
2. Για τη σύναψη σύμβασης στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς ακολουθούν τους κανόνες της κλειστής διαδικασίας. Όλοι οι υποψήφιοι που πληρούν τα κριτήρια επιλογής γίνονται δεκτοί στο σύστημα. Όταν οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς έχουν διαιρέσει το σύστημα σε κατηγορίες

προϊόντων, έργων ή υπηρεσιών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, προσδιορίζουν τα εφαρμοζόμενα κριτήρια επιλογής για κάθε κατηγορία.

Παρά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 33, εφαρμόζονται οι ακόλουθες προθεσμίες:

- α) η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής είναι 30 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού ή, αν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού χρησιμοποιείται προκαταρκτική προκήρυξη, από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Όταν έχει αποσταλεί η πρόσκληση υποβολής προσφορών για την πρώτη συγκεκριμένη προμήθεια στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών, δεν εφαρμόζονται περαιτέρω προθεσμίες για την παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής·
 - β) η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής προσφορών είναι τουλάχιστον 10 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης υποβολής προσφορών.
3. Όλες οι επικοινωνίες στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών πραγματοποιούνται αποκλειστικά με ηλεκτρονικά μέσα.
4. Για τους σκοπούς της ανάθεσης συμβάσεων στο πλαίσιο δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς:
- α) δημοσιεύουν προκήρυξη διαγωνισμού, όπου καθιστούν σαφές ότι πρόκειται για δυναμικό σύστημα αγορών·
 - β) διευκρινίζουν στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης τουλάχιστον τη φύση και την εκτιμώμενη ποσότητα των προβλεπόμενων αγορών, καθώς και όλες τις αναγκαίες πληροφορίες που αφορούν το δυναμικό σύστημα αγορών, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου λειτουργίας του, του χρησιμοποιούμενου ηλεκτρονικού εξοπλισμού και των τεχνικών ρυθμίσεων και προδιαγραφών της σύνδεσης·
 - γ) αναφέρουν κάθε διαίρεση σε κατηγορίες προϊόντων, έργων ή υπηρεσιών και τα χαρακτηριστικά που τις καθορίζουν·
 - δ) για όσο διάστημα είναι σε ισχύ το σύστημα, προσφέρουν απεριόριστη και πλήρη άμεση πρόσβαση στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.
5. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς παρέχουν, καθ' όλη την περίοδο ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών, τη δυνατότητα σε κάθε οικονομικό φορέα να ζητήσει να συμμετάσχει στο σύστημα σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 2. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς ολοκληρώνουν την αξιολόγηση των εν λόγω αιτήσεων σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής εντός 10 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή τους. Η εν λόγω προθεσμία μπορεί να παραταθεί σε 15 εργάσιμες ημέρες σε μεμονωμένες περιπτώσεις, όταν αυτό δικαιολογείται, ιδίως λόγω της ανάγκης να εξεταστούν συμπληρωματικά έγγραφα ή να επαληθευτεί διαφορετικά αν πληρούνται τα κριτήρια επιλογής.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, και εφόσον δεν έχει αποσταλεί η πρόσκληση υποβολής προσφορών για την πρώτη συγκεκριμένη προμήθεια στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μπορούν να παρατείνουν την περίοδο αξιολόγησης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν δημοσιεύεται πρόσκληση υποβολής προσφορών κατά την παραταθείσα περίοδο αξιολόγησης. Η διάρκεια της παράτασης που προτίθενται να εφαρμόσουν οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς επισημαίνεται στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης σύμβασης.

Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς ενημερώνουν, το ταχύτερο δυνατό, τον οικείο οικονομικό φορέα σχετικά με την αποδοχή του ή την απόρριψή του από το δυναμικό σύστημα αγορών.

6. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς προσκαλούν όλους τους επιλεγμένους συμμετέχοντες να υποβάλουν προσφορά για κάθε συγκεκριμένη προμήθεια στο πλαίσιο του δυναμικού συστήματος αγορών, σύμφωνα με το άρθρο 34. Όταν το δυναμικό σύστημα αγορών έχει χωριστεί σε κατηγορίες έργων, προϊόντων ή υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς καλούν όλους τους συμμετέχοντες οι οποίοι έχουν γίνει αποδεκτοί στην κατηγορία που αντιστοιχεί στη σχετική συγκεκριμένη προμήθεια να υποβάλουν προσφορά.

Αναθέτουν τη σύμβαση στον προσφέροντα που υποβάλλει την καλύτερη προσφορά, βάσει των κριτηρίων ανάθεσης που ορίζονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού για το δυναμικό σύστημα αγορών, ή, αν ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού έχει χρησιμοποιηθεί προκαταρκτική προκήρυξη, στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος. Τα κριτήρια αυτά είναι δυνατό, κατά περίπτωση, να προσδιορίζονται με μεγαλύτερη ακρίβεια στην πρόσκληση υποβολής προσφορών.

7. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς αναφέρουν την περίοδο ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών στην προκήρυξη του διαγωνισμού. Ενημερώνουν την Επιτροπή για οποιαδήποτε μεταβολή της περιόδου ισχύος, μέσω των κατωτέρω τυποποιημένων εντύπων:

- α) αν η περίοδος ισχύος μεταβάλλεται χωρίς να παύει η λειτουργία του συστήματος, μέσω του εντύπου που χρησιμοποιείται αρχικά για την προκήρυξη του διαγωνισμού για το δυναμικό σύστημα αγορών·
- β) αν παύει η λειτουργία του συστήματος, μέσω της ειδοποίησης συναφθείσας σύμβασης που αναφέρεται στο άρθρο 30 παράγραφος 3.

8. Στους οικονομικούς φορείς που ενδιαφέρονται ή συμμετέχουν στο δυναμικό σύστημα αγορών δεν επιβάλλονται χρεώσεις πριν ή κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος του δυναμικού συστήματος αγορών.».

- 13) Το άρθρο 30 τροποποιείται ως εξής:

- α) η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς που προτίθενται να συνάψουν σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο με ανοικτή διαδικασία, κλειστή διαδικασία, διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, ανταγωνιστικό διάλογο ή σύμπραξη καινοτομίας γνωστοποιούν την πρόθεσή τους αυτή με προκήρυξη διαγωνισμού.»

- β) παρεμβάλλεται η ακόλουθη παράγραφος 2α:

«2α. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς αποστέλλουν ειδοποίηση συναφθείσας σύμβασης εντός 30 ημερών μετά την ανάθεση κάθε σύμβασης βάσει δυναμικού συστήματος αγορών. Μπορούν, ωστόσο, να συγκεντρώνουν τις ειδοποιήσεις αυτές σε τριμηνιαία βάση. Στην περίπτωση αυτή, αποστέλλουν τις συγκεντρωμένες ειδοποιήσεις εντός 30 ημερών μετά τη λήξη κάθε τριμήνου.»

- 14) Στο άρθρο 33, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Στις κλειστές διαδικασίες, στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, σε περίπτωση χρησιμοποίησης ανταγωνιστικού διαλόγου

και χρησιμοποίησης σύμπραξης καινοτομίας, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των αιτήσεων συμμετοχής είναι 37 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού.

Στην περίπτωση κλειστών διαδικασιών, η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών είναι 40 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης.»

15) Στο άρθρο 34, η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Στις κλειστές διαδικασίες, στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού, στην περίπτωση ανταγωνιστικών διαλόγων και συμπράξεων καινοτομίας, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς προσκαλούν ταυτοχρόνως και γραπτώς τους επιλεγέντες υποψηφίους να υποβάλουν τις προσφορές τους ή να συμμετάσχουν σε διαπραγμάτευση, στην περίπτωση ανταγωνιστικού διαλόγου, να συμμετάσχουν στον διάλογο ή, στην περίπτωση σύμπραξης καινοτομίας, να υποβάλλουν αίτηση συμμετοχής.»

16) Το άρθρο 35 τροποποιείται ως εξής:

α) η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς ενημερώνουν, το συντομότερο δυνατό, τους υποψηφίους και τους προσφέροντες για τις ληφθείσες αποφάσεις σχετικά με την ανάθεση σύμβασης, τη σύναψη συμφωνίας-πλαisiού ή την αποδοχή σε δυναμικό σύστημα αγορών, περιλαμβανομένων των λόγων για οποιαδήποτε απόφαση μη ανάθεσης σύμβασης, μη σύναψης συμφωνίας-πλαisiού για την οποία έχει προκηρυχθεί διαγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, ή επανεκκίνησης της διαδικασίας ή μη εφαρμογής δυναμικού συστήματος αγορών· οι πληροφορίες αυτές παρέχονται γραπτώς, κατόπιν αιτήματος στις αναθέτουσες αρχές / στους αναθέτοντες φορείς.»

β) η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μπορούν να αποφασίσουν να μην κοινοποιήσουν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με την ανάθεση των συμβάσεων, τη σύναψη των συμφωνιών-πλαisiών ή την αποδοχή σε σύστημα δυναμικών αγορών που αναφέρονται στην παράγραφο 1, εφόσον η κοινοποίηση των εν λόγω πληροφοριών θα εμπόδιζε την εφαρμογή του νόμου ή θα ήταν κατ' άλλον τρόπο αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, ιδίως τα συμφέροντα άμυνας και/ή ασφάλειας, θα έθετε σε κίνδυνο τα νόμιμα εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών οικονομικών φορέων ή θα έθετε σε κίνδυνο τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ τους.»

17) Στον τίτλο II κεφάλαιο VII τμήμα 2, προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα 46α και 46β:

«Άρθρο 46α

Περιορισμός του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων που θα κληθούν να συμμετάσχουν

1. Στις κλειστές διαδικασίες, στις διαδικασίες διαπραγμάτευσης με δημοσίευση της προκήρυξης διαγωνισμού, στις διαδικασίες ανταγωνιστικού διαλόγου και στις συμπράξεις καινοτομίας, οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς μπορούν να περιορίζουν τον αριθμό των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων οι οποίοι θα προσκληθούν να υποβάλουν προσφορά ή να συμμετάσχουν σε διάλογο, υπό τον όρο ότι υπάρχει ο ελάχιστος αριθμός, σύμφωνα με την παράγραφο 2, υποψηφίων που πληρούν τα κριτήρια.

2. Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς προσδιορίζουν, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος, αντικειμενικά και χωρίς διακρίσεις κριτήρια ή κανόνες τα οποία προτίθενται να εφαρμόσουν, τον ελάχιστο αριθμό υποψηφίων που σκοπεύουν να καλέσουν και, ενδεχομένως, τον μέγιστο αριθμό.

Στην κλειστή διαδικασία, ο ελάχιστος αριθμός υποψηφίων είναι πέντε. Στη διαδικασία διαπραγμάτευσης με δημοσίευση της προκήρυξης διαγωνισμού, στη διαδικασία ανταγωνιστικού διαλόγου και στη σύμπραξη καινοτομίας, ο ελάχιστος αριθμός υποψηφίων είναι τρεις. Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός υποψηφίων που καλούνται πρέπει να είναι επαρκής ώστε να εξασφαλίζεται πραγματικός ανταγωνισμός.

Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς καλούν αριθμό υποψηφίων τουλάχιστον ίσο προς τον ελάχιστο αριθμό υποψηφίων. Ωστόσο, στην περίπτωση που ο αριθμός των υποψηφίων που πληρούν τα κριτήρια επιλογής και τα ελάχιστα επίπεδα ικανότητας που αναφέρονται στο άρθρο 38 παράγραφος 3 είναι μικρότερος από τον ελάχιστο αριθμό, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας μπορεί να συνεχίζει τη διαδικασία, καλώντας τους υποψηφίους που διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες. Στο πλαίσιο της ίδιας διαδικασίας, η αναθέτουσα αρχή / ο αναθέτων φορέας δεν περιλαμβάνει οικονομικούς φορείς που δεν υπέβαλαν αίτηση συμμετοχής ή υποψηφίους που δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες ικανότητες.

Άρθρο 46β

Περιορισμός του αριθμού των προσφορών και των λύσεων

Όταν οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς κάνουν χρήση της δυνατότητας περιορισμού του αριθμού των προς διαπραγμάτευση προσφορών κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 26 παράγραφος 3 ή των προς συζήτηση λύσεων κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 27 παράγραφος 4, επιβάλλουν αυτόν τον περιορισμό εφαρμόζοντας τα κριτήρια ανάθεσης που αναφέρονται στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης. Στην τελική φάση, ο αριθμός αυτός επιτρέπει τη διασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού, εφόσον υπάρχει επαρκής αριθμός προσφερόντων, λύσεων ή προεπιλεγμένων υποψηφίων.»

- 18) Στον τίτλο II κεφάλαιο VII τμήμα 3, προστίθεται το ακόλουθο άρθρο 49α:

«Άρθρο 49α

Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους

1. Οι συμβάσεις και οι συμφωνίες-πλαίσια είναι δυνατό να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με την παρούσα οδηγία, σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
- α) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας τους, προβλέπονται στα έγγραφα της αρχικής σύμβασης με τη μορφή σαφών, ακριβών και ρητών ρητρών αναθεώρησης, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, ρητρών αναθεώρησης τιμών ή προαιρέσεων. Οι εν λόγω ρήτρες ορίζουν το πεδίο και τη φύση των ενδεχόμενων τροποποιήσεων ή προαιρέσεων, καθώς και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες είναι δυνατό να χρησιμοποιηθούν. Δεν προβλέπουν τροποποιήσεις ή προαιρέσεις που θα μπορούσαν να μεταβάλουν τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαισίου·
 - β) για πρόσθετα έργα, υπηρεσίες ή προμήθειες από τον αρχικό ανάδοχο τα οποία έχουν καταστεί αναγκαία και δεν περιλαμβάνονταν στην αρχική προμήθεια, όταν η αλλαγή αναδόχου:

- i) δεν μπορεί να γίνει για οικονομικούς ή τεχνικούς λόγους, π.χ. απαιτήσεις εναλλαξιμότητας ή διαλειτουργικότητας με υφιστάμενο εξοπλισμό, υπηρεσίες ή εγκαταστάσεις που αποκτήθηκαν με την αρχική σύμβαση· και
- ii) θα συνεπαγόταν σημαντική αναστάτωση ή ουσιαστική επικάλυψη δαπανών για την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα.

Ωστόσο, τυχόν αύξηση της τιμής δεν υπερβαίνει το 50 % της αξίας της αρχικής σύμβασης. Όταν επέρχονται περισσότερες διαδοχικές τροποποιήσεις, ο περιορισμός αυτός ισχύει για την αξία κάθε τροποποίησης. Οι εν λόγω διαδοχικές τροποποιήσεις δεν αποσκοπούν στην καταστρατήγηση της παρούσας οδηγίας·

- γ) όταν πληρούνται όλες οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
 - i) η ανάγκη τροποποίησης έχει προκύψει λόγω περιστάσεων που δεν ήταν δυνατό να προβλεφθούν από επιμελή αναθέτουσα αρχή / αναθέτοντα φορέα·
 - ii) η τροποποίηση δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης·
 - iii) τυχόν αύξηση της τιμής δεν υπερβαίνει το 50 % της αξίας της αρχικής σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαisiού. Όταν επέρχονται περισσότερες διαδοχικές τροποποιήσεις, ο περιορισμός αυτός ισχύει για την αξία κάθε τροποποίησης. Οι εν λόγω διαδοχικές τροποποιήσεις δεν αποσκοπούν στην καταστρατήγηση της παρούσας οδηγίας·
- δ) όταν νέος ανάδοχος αντικαθιστά εκείνον στον οποίο ανατέθηκε αρχικά η σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα, συνεπεία:
 - iv) ρητής ρήτρας αναθεώρησης ή προαίρεσης σύμφωνα με το στοιχείο α)·
 - v) μερικής ή ολικής διαδοχής του αρχικού αναδόχου, κατόπιν εταιρικής αναδιάρθρωσης, περιλαμβανομένων της εξαγοράς, της συγχώνευσης, της απόκτησης ή της αφερεγγυότητας, από άλλον οικονομικό φορέα ο οποίος πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής που καθορίστηκαν αρχικά, εφόσον η διαδοχή δεν συνεπάγεται άλλες ουσιώδεις τροποποιήσεις της σύμβασης και δεν αποσκοπεί στην καταστρατήγηση της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας· ή
 - vi) περίπτωσης ανάληψης των υποχρεώσεων του κύριου αναδόχου έναντι των υπεργολάβων του από την ίδια την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα όταν η δυνατότητα αυτή προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία, σύμφωνα με το άρθρο 21·
- ε) όταν οι τροποποιήσεις, ανεξαρτήτως της χρηματικής αξίας τους, δεν είναι ουσιώδεις κατά την έννοια της παραγράφου 2.

Οι αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς που τροποποιούν σύμβαση στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία β) και γ) δημοσιεύουν σχετική προκήρυξη στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η εν λόγω προκήρυξη περιέχει, τηρουμένων των αναλογιών, τις πληροφορίες που απαιτούνται στη γνωστοποίηση ανάθεσης σύμβασης.

2. Για τον υπολογισμό της τιμής που προβλέπεται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ), η προσαρμοσμένη τιμή είναι η τιμή αναφοράς όταν η σύμβαση περιλαμβάνει ρήτρα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής.
3. Η τροποποίηση σύμβασης ή συμφωνίας-πλαisiού κατά τη διάρκειά της θεωρείται ουσιώδης κατά την έννοια της παραγράφου 1 στοιχείο ε) όταν καθιστά τη σύμβαση ή τη συμφωνία-πλαisiο ουσιωδώς διαφορετική, ως προς τον χαρακτήρα, από εκείνη η οποία συνήφθη αρχικά. Σε κάθε περίπτωση, με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, η

τροποποίηση θεωρείται ουσιώδης όταν πληρούται μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) η τροποποίηση εισάγει όρους οι οποίοι, αν αποτελούσαν μέρος της αρχικής διαδικασίας προμήθειας, θα παρείχαν τη δυνατότητα συμμετοχής διαφορετικών υποψηφίων από αυτούς που επιλέχθηκαν αρχικά ή τη δυνατότητα αποδοχής προσφοράς άλλης από εκείνη που έγινε αρχικά αποδεκτή ή θα προσέλκυαν επιπλέον συμμετέχοντες στη διαδικασία σύναψης σύμβασης·
 - β) η τροποποίηση αλλάζει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιου υπέρ του αναδόχου κατά τρόπο που δεν προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση ή συμφωνία-πλαίσιο·
 - γ) η τροποποίηση επεκτείνει σημαντικά το αντικείμενο της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιου·
 - δ) όταν νέος ανάδοχος αντικαθιστά εκείνον στον οποίο είχε ανατεθεί αρχικώς η σύμβαση από την αναθέτουσα αρχή / τον αναθέτοντα φορέα σε περιπτώσεις διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 στοιχείο δ).
4. Απαιτείται νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης σύμφωνα με την παρούσα οδηγία για τροποποιήσεις των διατάξεων δημόσιας σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιου κατά τη διάρκεια της διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στην παράγραφο 1.».
- 19) Τα άρθρα 65, 66 και 68 απαλείφονται.

Άρθρο 3

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν και δημοσιεύουν το αργότερο την/στις [...] τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.
Εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές από την/τις [...].
Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.
2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την [...] ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 5

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.
Στρασβούργο,

*Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος*

*Για το Συμβούλιο
Ο/Η Πρόεδρος*